

Roma nenacaauru rai

Faborohacha letoai

Inara coaaucaaun.

1 ¹Canune Jesocurisito letono Faboroneein inara rai caa quiricha laenaaun. Cana Coaunerate canu janijiin canu raain nelu, jelai teein rai letono afosotoloneein cacha ichoteraneein enachasine ichaonaa beebejihanu cachaauru raine coina.

²Niite rai nere bera inoansihuru *profetacuru* que berateein laenaerateluru rai Quiricha Inoensi cuhane Cana Coaunera. ³⁻⁴Nii niicha berateite, Rabiri inamoconein cachaneein niha Cana Curuanaa Jesocurisitone beraneein nenea ne. Nete rai Suujue aina cuaain onaa caje ichateein, rai itolere que laraajiin nihane jaanu teein rai Calaohineein nihane coitucuerateluru Cana Coaunera.

⁵Nii rai Calaohi Jesocurisito aina cuaainte, rai letono afosotolo nihanune jaanu teein nelu Cana Coaunera. Acane beebejeeun, chauratane sacuritaain satiin laurilauri nenacaauru cachaauru netonai Cana Coauneraneein nihane coitucuhin, nere tonoraain neeuruhane coina. ⁶⁻⁷Inara netonai nii Romau ichoainiquichenete laurilauri nenacaauru cachaauru aina jiniiquiin niicha ranojoineein neeiche. Inara belaitohane jaunte, Jesocurisito

ranojoineein neein rai cachaneein neeichene coina inara raelu Cana Coaunera.

Satiin inacaneein nenea Cana Coaunera, rai Calaohi Jesocurisito naaonjoainuri inara rai raotojoeein neeichene jaanu teeurumiin.

Romau bedainiha cunaa jeriha Faborone

⁸Jesocurisito aina cuaaine satiin le cachanequichene coreniha, jataain Cana Coaunera corojeeun, esinae rauhijiriin esenetaaichene coitucuuurua itolere sacutaaine coitucuhanune jaun. ⁹Rai letononeein casuujua aina cuaritaain rai Calaohi que ereereecaaunne jaan- Cana Coaunerate, itolere bana bajaanune naineein inara coaaucaaunne coarajera ne. ¹⁰Chaen nechua aca jerihane, tabiicha inara coaraa uhanune coina itolere bana caje bajaababajeeun.

¹¹Jataaine inara coana jereeun, jeriha Cana Coaunerane rijijieein inara rai beein, inara corojataja nichaaunne, inara suujua corelanaala ijiin neeichene coina.

¹²Jiniiquiin esenetaacachene rijijieein, ita suujua que corajeratein nihacachene coinane caa aitoon. ¹³Cana Coaunera coreniha cajeraauru, coitucuhichene jerichaaunne jaunne inara rai bereeuni. Araain saaine niqi inara coaraa unaa jereeun. Nene

enanetojoein nainesineun.
 Charijieeinteeinti leeochoaauru lauri
 lauri nenacaauru aina acaauru rai
 caohacha ichaa aihun; nii rijijieein inara
 rai netonai caohacha ichacaanne
 jerenacaaanne inara rene turunaa
 jereun. ¹⁴Chaque nelatenihanune
 saijieein canu rai Cana Coaunera tenojoi
 raeranichaaanne jaunne, satiin cha
 coitucuelanaala, aansijiin relanojoein
 nenacaauru, itolere coitucueracuru, cha
 coitucunaa jeriheichuru,
 naaonjoaihunru rai, nii quicha ranojoi
 tenaa jereun. ¹⁵Nii jaunne, nii Romau
 neiniquichene rai, jataain enachasine
 ichaonaa que inara rai erenaa jereun.

**Itolere ichana nainiha
 enachasine ichaonaane**

¹⁶Coatitha nii cana rai beratenojoi
 enachasine ichaonaa bihanune
 coejihaaun, aca niicha ichana nainei
 ichaa Cana Coaunerane jaan nihane
 jaun, satiin esenetaeraauru Jorioocuru
 osa caje jauriaanejeein ichoteratenojoi-
 niha cuururichaaaine jaun. Jorionihei-
 churu esenetaeraauru netonaite
 nichoteeureein. ¹⁷Nii cana rai
 beratenojote, cana que esenetaaca-
 chene coreniha, cha ujuaihonelanaala
 nihacachene coina jianacoon cana tiha
 Cana Coaunerane coitucuerate. Nitoha-
 neeinte ichae Cana Coaunera, nech
 esenetaacachene jauncha. Nitohanihane
 cointate: “Leinjiin acaacha esenetaerate,
 niicha ichai ujuaihonelanaala nena
 rijijieein ichaoreein,” naain
 laenanohinein ne, Cana Coaunera
 quiricha cuhane.

**Niicha ichai ujuaihoneein
 niha satiin cachaaurune**

¹⁸Cana Coaunerate, caohacha que
 ichaaoruhane coina cachaaauru rai
 niicha tei caohateraauru nech

aansainein ichaonacaauru casetecari-
 chaain dede caje coaauneinne coarate
 cana que. ¹⁹Acaaurute niqui, nii
 acaauru que Cana Coauneraacha
 coitucueratei coitucure raotojoein,
 raajenihane coaratihane jaun. ²⁰Cana
 Coauneraacha ichai asinojoein
 nenaate coitucunaa nainichaache,
 caohachaaain cana suujua coaraain
 niicha ichai que coaaucaachene.
 Necoaunaain nihalu cana rai chaurata-
 nene caje coauneente, esinae
 rauhijiriin Aca Cana Coauneranein
 nihane jaun chabana satonoenerihani
 nii niicha ichana naineine coitucuh-
 cache. Nii jaun, nech aansainein
 coitucunaa jeriheichuru nii ujuaiho-
 neein neuruhane caje nichoteeuri-
 rinaain. ²¹Nitohanein raotojoein, Aca
 Cana Coauneranihane coitucuuruhane
 saijieeinte, chabana nere tonoraain
 esenetaain, niheichu chabana acanihane
 coroaecurene. Nitohanein nena
 coacuelanaalate, baasohacha que
 coaauruhane jaun, inae nauhacaa
 acaauru suujuane jaun, nocohenaanau
 nena rijijieein neeure. ²²Itolere
 coitucueranihate niqui nocoetocure.
 Nete cha coitucuhin aitocurene.
²³Nitohanein cha coitucurenihane
 jaunte, Cana Coauneraacha coauna-
 nohineein- onaa inaeranein nena
 cacha tocohaneein nena ecaanto
 jaaure. Nii choae tacaain techu,
 tajaacuru, atane choae terecuri, atane
 choae tijiariin amunacaauru,
 naaonjoainuri tocohaneein ecaanto
 jaanchuru que chabana ohelanaala
 nena Cana Coaunera necaohacha
 coreeure.

²⁴Nitohaneeuruhane jaunte, nii
 acaauru suujua baaso letono
 ichacuruhane coina, inae acaauru
 jianiha Cana Coaunerane jaun, nejesina-
 jeein ita rai coejenacai ichacure.

²⁵Esinae rauhijiriin Cana Coaunera niha Cana Coaunerane saijjeeinte, aca coroaena coacuelanaala niicha coauna-nojoihunri coroaacure. Nii Cana Coaunerate, acaauru netonai coaunaain nihalune jaun, itolere bana leinjiin acaacha coroaenjoinihane caohachae. Nitohanemiin.

²⁶Nii jaunte, inae acaauru que jaolecoha Cana Coaunerane jaun, itolere coejenacai ichajeein necairichaaure. Acaauru benecuru nihana-tiinte, inae aina niicha jerei ichaa acaauru lanaaurune jerelanaala, inae nichao coreein namute ene aina niicha jerei ichacure. ²⁷Nii rijijieein techu, acaauru cocoichacuru netonai, inae acaauru comasaihuru aina niicha jerei ichana jerelanaala namute quicha aina niicha jerei ichacure, baasoneein acaauru letoaa acaauru suujuane rijijieein necoelanaala. Nitohaneente, necha aansaneein, erenaa tonoraure-nihane jaun, caseteconeein raajenihane jaberoco cairichaaure.

²⁸Acanihane coitucunaa jerecure-nihane coreniha, acaauru suujua baaso letononeein niicha ichai coitucuelanaala ichacuruhane caina, acaauru que jaolecoha Cana Coaunerane jaunte nitohaneein neeure. ²⁹Nitohaneente caohacha ichana coacuelanaala baaso nejesinaacha ichaain, itolere bana niicha lateeicha que coacuhin baaso ichaain, namute cacha que necoelajaauharitiin, sonajaain jaohin, suujua acatelanaala, enaacha nohaneein, acaauru ichaonihei que ichaohin, namute cacha cairichaa casajenetiin, naaonjoaain neeure. ³⁰Chaen techu, leeochoaauru coacuhin acaauru que baasoneein ereein, Cana Coaunera que nejeratein, cha coitucualanaala enaacha cacha tonoraain, itolere baasohacha coacuhin necohasitaain,

baaso ichaain, inaca ere tonoraelanaala, ³¹cha coitucunaa jerelanaala, tonaain ereeuruhane nihanatiin chabana ichaelanaala, nihei chuni belaihuruhi, cacha que suujua acatena inaelanaala, chabana cairichaaajoaain namute cacha coaracuruhi, naaonjoaauru. ³²Raoto-joeeinte niqui, satiin nitohaneein ichaonacaauru atinanohineein neeuruhane caina, nitohanei rai rauhi tihalu Cana Coaunerane coitucure. Nete, enanetojoeein nitohaneein neeuruhane jianecurenihane jaun, leeochoaauru netonai nitohaneein neeuruhane rautatiin coaracure.

**Cana Coaunerate, esinae rauhijiriin
niicha ichai ujaiahoneein
nenacaauru casetecareein.**

2 ¹Nitohanihane jaun coatiha ii que suujua acatena nainerinaain Cana Coaunera, ii netonai acaauru rijijieein neeine saijjeein acaauru que ereeine jaun. Chatohaneineein neeine nihana-tiin coatiha nii caje nichoteriheeini. Acaauru rijijieein ichaohine saijjeein acaauru que ereeine jaunte, ii raajenihane necoluruhequi.

²Nete nitohaneein ichaonacaauru casetecane bana, esinae rauhijiriin acaauruhacha casetecarihanine coitucuhacache raotojoeein. ³Aihane jaun acaauru rijijieein ichaohine saijjeein, acaauru que ereeine jaun jiaonriha ii casetecarihani Cana Coaunerane caje nichotenaa coaauquine. ⁴Nitohaneente iicha jerenohicha ichaain neeine que nainaain, aca Cana Coauneranein nihane coitucuhin neeine caina, ii cojoaain ne Cana Coaunera, chabana cacha belaitohane jianenihane jaun niqui. ⁵Nete ii suujua coitucuneeine jaun, Cana Coaunera coitucunaa jerelanaala baasohacha ichaaine jaun,

inae ecu tihane bana baaso icharaauru casetecaain, ⁶Iecachaaauru naineein acaauruhacha ichai nainijianaain acaauru coretiha Cana Coaunerane bana caseteco coariquii. ⁷Nitohaneeinte jataain nelateineein chabana satonoelanaala necaohachanaa coaracuruhane coina itolere bana caohacha nejesina ichajeein ichaonacaauru rai, chabana sanaachara ichaonaa tereein Cana Coaunera. ⁸Nete laen, cha coitucunaa jerelanaala caohacha icharaauru que nejerateein baaso ichara neein nenacaauru coroatajaneraauru casetecareein obajeein. ⁹Satiin baaso icharaaurute inaderanaa aina necairichanaa coaracurureein. Jorioocurute ichoaichaniha casetecanohiniha cuurureein. Jorionihechuru netonai nihanatiinte jerichanejeein caseteco coaracurureein. ¹⁰Nete laen satiin caohacha ichajeein ichaonacaauru rai, rai necaohacha aina jataain nelateineein nihane jaan tereein Cana Coaunera. Jorioocurute ichoaichaniha nitohanai raeranein neeurureein. Jorionineichuru nihanatiinte nitohanai raeranein neeurureein.

¹¹Nitohanihate cureein leechaneein itolere cache coaraeniha Cana Coaunerane jaun. ¹²Satiin Jorioniheichuru- nii Moisesa rai Cana Coaunera tenojoin rauhi coitucuhelanaala onacaaurute, nii rauhi colane oorureein. Nii rijijieein techu Jorioocuru, nii Moisesa rai Cana Coaunera tenojoin rauhi sirichuruhane jaun, inae raotojoein coitucuuruhane saijieein osaque nesarucuruhane jaun, nii acaauruhacha sirii rauhi aina cuaain colurujuenojineein caseteco coaracurureein. ¹³Coatiha nichoterinaain nii chuni nii rauhi aonaane saijieein tonoraelanaala nenea. Nii rauhi aonaain, aitohane rijijieein tonoraain ichoaite laen, nii caje nichotereein.

¹⁴Nete Jorioniheichuru, nii Moisesa rai Cana Coaunera tenojoin rauhi coitucururenihane saijieein, nechua acaauru ichaoneein nii rauhi aitoonjoa ichacuruha suujua caje rocohinne, jelai teein nitohaniha acaauru rai rauhine jaun aihurureein. ¹⁵⁻¹⁶Nii jaunte, acaauru nerurujua caje inanacareein nii rauhi acaauru suujua cuhane acaauruhacha sirii. Acaaurute baaso ichaain, caohacha ichaain, naaonjoaauruhane coitucuerateerein acaauru suujua inae saa cana janonaane bana, Calaoi Jesocurisito aina cuaain satiin suujua cuhane asinojineein cachaaauruhacha ichai coitucuerateein rucuhareein Cana Coaunera, caa inara rai aitiin inara relaanune rijijieein.

Moisesa rai rauhi rijijieein niha nocoetocuruha Jorioocurune

¹⁷Iite niqui Jorioneeine jaun, Moisesa rai rauhi coitucuhin, aina inae necoasi-taain Cana Coaunera aina niha nocoetohi. ¹⁸Inarate niqui Cana Coauneraacha jerei coitucuhin, itolere caohacha nejesina janijiin coitucueratiha ii que nii rauhine jaun, itolere caohacha coitucuhi. ¹⁹Nii ainate maosaneein nenea rijijieein cha coaraelanaala nenacaauru, ²⁰cha coitucuelanaala nenacaauru, naaonjoainuri relaan neeine coina jatoroaain niha nocoetohi, ii Cana Coaunera rai rauhi coitucucuhine jaun. ²¹Nitohanein leechaaauru relaeranein neeine saijieein, chanuna jana chaen ii raajenihane ii suujua coaraain relaanaa naineneei. “Coo asijiauha,” naain ereeine saijieein chanuna asijiauhi. ²²Chaen techu, “Nainihe nejelau ene aina ichaoha cachaneta,” naainte ereei niqui. Chanuna jana chaen, ii nejelau ene aina ichaohi. Chosichuru ecaantooru quete niqui jaolecoha

nocoetohi. Chanuna jana chaen nii saijieein, acaauru rai Teenforo asaae coretiin nenacauru ecaantooru basijiauhi. ²³Cana Coaunera tenojoi rauhi tonoraain cha chaain ichaonaa rijijieeinte niqui ereereequi. Nete rai rauhi tonoraain cha chaeneeine jaun, baasoneein Cana Coaunera coaratihane aitoi. ²⁴Nii quete esinae rauhijiriin nitohaneichene que: “Inara Jorionequichenete Cana Coaunera que jaoleconaa-neein Jorioniheichuru terateiche,” naain laenanohineein ne, Cana Coaunera Quiricha cuhane.

²⁵Esinae rauhijiriinte niqui nelate Moisesa rai rauhi tonoraain nihane, rai jaberoco macohi cari saerateein niha cachane. Nete nitohanein nihane saijieein, nii rauhi tonoraain ichoanehane, nirijieein jaberoco macohi saeratelanaala nena cacharijijieein ne. ²⁶Nete laen Jorionihechuru, rai jaberoco macohi saeratelanaala neeuruhane saijieein, nii aitoa rauhine rijijieein tonoraain ichaauruhane, jaberoco macohi saerateein nena cacharijijieein coaanojoinecurureein. ²⁷Nii jaberoco macohi saeratelanaala nena, nii aitoa rauhine rijijieein tonoraain ichoaite, nii rauhi siriin rai jaberoco macohi cari saerateein neeuruhane saijieein nii rauhi siriin tonoraalanaala nenacaaru colurujueeurureein. ²⁸Nitohanihane jaun, coatiha esinae rauhijiriin Jorio esine nihei nii jaberocohacha que Jorio nihane coarateein nena. Niheichu coatiha Jorio nihei nii jaberocohacha macohi cari saeratera. ²⁹Esinaen rauhijiriin Jorio esinete, satiin rai suujua cuhanene maajeein aca ne. Nii jaunte, rai suujua caje coaunein coacuhin, rai jaberoco macohi saeratihane latelanaala Jorio esine neein ne. Coatiha laenanohineein niha

rauhine lateein aihei. Niite Cana Coaunera Suujue ichanohineein ai. Nitohanein ichoi cacha, coatiha rijijiei cacha caohacha ichaane coitucuhane coina coujuhin coarana nainerinaain. Leinjiin Cana Coauneraachate rai nichao coujuhin coaraain coitucureein.

3 ¹Nitohanihane jaun, chaque nelate Jorio neein, cana jaberoco macohi cari saerateein, naanjoaain nihacane. ²Araai laurii cinate niqui nelate Jorio nihacane. Jauriaanejeeinte, Jorioocuru rai nere beratelu Cana Coaunera, esenetaauruhane coina. ³Aihane jaun chachareein nii naitoonjoa rijijieein neurenihane coreniha. Nii naitoonjoa rijijieein neurenihane corenihanacha, aitoane jaan ichaenerichaaain Cana Coaunera. ⁴Aihei jerihane. Cana Coaunera, casajenetooruha satiin cachaaurune nihanatiin, itolere bana naitoonjoa rijijieein cha chaain nereein. Nitohanerichaaane quete:

“Inae cuu tihane banate,
esinae rauhijiriin aitoine rijijieein
chachaaane coitucurureein.
Nii banate,
ii esenetaauruhi casetecaai nohane-
lanaalane
coitucurureein.
Nitohaneinte
joanreein ii colurujuera amuritori-
quin,”

naain ne laenanohineein Cana Coaunera Quiricha inoaensi cuhane.

⁵Nete nitohanein aitocuruha tabaaurune rijijieein canaacha ichai baaso, jataain necaohachaa Cana Coaunerane coaratihane, chanuna jana chaen nii baaso ichacaachene coreniha cana casetecae Cana Coaunera. Nete nii baaso ichacaachene coreniha cana casetecaa Cana Coaunerane nihanatiin baaso icharaniha benaa nainenihacache.

⁶Coatiha nitohanihei. Nitohaneein baaso icharanihane, coatiha satiin chauratane que nenacaauru cachaauru ichao cojuhin coaraain rucuhena nainerihei.

⁷Nitohaneein nohaniha cachane aina jataain necaohachaa Cana Coaunera beeichene saijieein, chanuna jana chaen osaaotoha canu beeiche. ⁸Nitohanihanete satiin baaso icharichaache, niha caohachane caina. Niritiinte, cacha relaa canacaanu beeuere, nechu acaauru esenetaain, canu que jaolecooruhane caina. Nete niritiin erenacaauru cachaauru inae caseteco coaracureein.

Satiinte cana osa ujuaihoneein nihacache.

⁹Chatonaain chaainti coaauquiche. Cana Jorio nichaachenena, Jorio niheichuru amurijiriin cacha caohachaneein nihacache. Aihei jerihane. Inae inaraque, Jorioocuru, Jorioniheichuru, naaonjoainunru aina satiin osaaonanein nihacachene coitucueratihacaanu.

¹⁰Nii quete:

“Nihei chuni cacha,
canu rai caohacha ichaain nei.
Nihei caohachanainejeein leinjiiniji.

¹¹Nihei leinjiiniji
Cana Coaunera coacuhin
caohacha coitucuhin ichara.

¹²Satiinte
baaso jeloon suujua cuaain
caohacha ichana coacuelanaala
baaso ichacure.
Nii jaunte
nene leinjiiniji caohacha ichara.
Nihei caohacha nainejeein
leinjiiniji.

¹³Acaauru rarote
leeinjiin calani ne,
neforacaa atanebanane rijijie.
Jana acaauru lelete,
enaacha cacha coritaauruhane
jaaneein ne.

Acaauru ujuaaete,
aiha acano catu corane rijijieein
cacha cunaitaeraniha ne.

¹⁴Jana acaauru ujuaae cajete
enaacha mituhe cacha cotaain,
nechu aansainiha beeuruha ne.

¹⁵Enaachate
sonajaain jaonaa
jerecuruhane jaun
cuhin sonajaain jaaore.

¹⁶Amuuruhane jaunrute
aansijiiniji cautijiaelanaala
niicha eruuri itajeeure.

¹⁷Nii jaunte,
chabana caohacha ichaain,
raotojoein ichaonaa nainecurene.

¹⁸Nii chabana
acaauru casetecarichaaain
Cana Coaunerane que
coacuhin casihuruhi,”

naain ne laenanohineein Cana Coaunera Quiricha cuhane.

¹⁹Nete satiin nii rauhi aitoonjoan
tonoraain nenacaauru netonai, osaaonanein neeuruhane coitucuhin
neeuruhane caina aitoa nii rauhine
coitucuhacache. Aihane jaun cacha
coujuhin coaraa Cana Coaunerane bana,
nerinaain nii que tonaain erenaa nainei.
²⁰Nii jaun coatiha rauhi tonoraain
necaauru nihanatiin, nii rauhi tonoraauruhane coreniha acaauru osa caje
ichoteratenajarinaain Cana Coaunera,
nii rauhi, esinae rauhijiriin osaaocachene coitucunaa cainaacha nelatihane
jaun.

**Esenetaacachene aina cuaainchate
nichoterichaacheein**

²¹⁻²²Nete laen, inae ena nii rauhi
colane cana ichoteraterichaaaine
coitucuerate Cana Coaunera. Niite
coitucunaa nainichaache, nii rauhi aina
nere beracuru *profetacuru* laenanohi
ereretaain coaraain. Leinjiin

Jesocurisito esenetaacachene aina cuaainchate naine, cana osa caje cana ichoteratiha Cana Coaunerane. Nii rijijieein techu, satiin esenetaain nenacaauru netonai ichoteratereein.
²³Satiin osa que nesarucuruhane jaunte, Cana ichoteraneein niha Cana Coaunerane saijieein que jaolequiin neeure. ²⁴Nete jataain cana belaitohane jaun, Jesocurisito aina cuaain inara ichoterate core colane Cana Coaunera. Coatiha rai caohacha ichaain neeichene jaun, inara ichoteratihei Cana Coaunera. ²⁵Nitohaneein jeriha Cana Coaunerane jaunte ohelu Jesocurisito, rai coichana aina cuaain cana osa aninoaain, cana que suujua acatena nainihane coina. Nechu queecha jaequiin nihacachene corenihachate, cha ujuaihonelanaala nena rijijieein cana teein cana coaraane coitucuerate Cana Coaunera, ²⁶esinae rauhijiriin luhecotariin cha coetana inaenihane jaun. Enate esinae rauhijiriin caohacha ichaain, canaacha ichai ujuaihoneein nena caje satiin Jesocurisito esenetae-ranichaachene ichoteratihane coarate.

²⁷Nitohanihane jaun, coatiha chaelai que nelatihei Cana Coaunera coitucuhin rai caohacha icha nocoetiin necoasitaa cachane. Nii necohasitanajate, caohacha nainejeein nitaje. Aihane jaun coatiha nii rauhi tonoraane coreniha, osa caje nichoteein nihei chuni cacha. Nechu Cana Coaunera esenetaane corenihate nichoteein ne cacha. ²⁸Nitohaneeinte, nii rauhi tonoraain nihacachene, cana ichoteraterichaaine coina aitelanaala esenetaacachene coreniha osaaocaa-chene caje cana ichoteratihane coina aitoha Cana Coaunerane coitucuhacache inae.

²⁹Leinjiin Jorioocuruhacha Coaunera-neeinna niha Cana Coaunera. Tana satiin lauri lauri nenacaauru cachaauru

netonai Coauneraneein nihane. Aihanete ne. Satiin lauri lauri nenacaauru netonai Coauneraneeinte ne Cana Coaunera. ³⁰Coatiha nihei nii baiha chuni Coaunera. Acate rai jaberoco macohi cari saeratelanaala neein esenetaeraaurune maajein ichoterateraneein ne. ³¹Nitohanihane jaunna, nii canaacha esenetai esenetaa-cachene jaun, inae chaque nelateniha nii rauhi. Coatiha aihei. Nii ainate esinae rauhijiriin nelatiha nii rauhine que aitocoaache.

Cana Coaunera esenetaa Abaraanne que erenaa

4 ¹Nitohanihane jaun, tonarihacache cana foeratera inoensi Abaraanne que. ²Esinae rauhijiriin caohacha ichaane coreniha, osa caje colunohineein nena raane rijijieein teein raa Cana Coauneranete laen caohachare caohacha icharanihane que aitoha Abaraanne. Nete neniha leinjiinniji caohacha icharane jaun, caohacha icharanihane que aitoha cachane rautaene Cana Coaunera. ³Nitohanihane quete: “Esenetaa Abaraanne jaunte, osa caje colunohineein nena raane rijijieein teein rae Cana Coaunera” naain laenanohineein ne Cana Coaunera Quiricha cuhane. ⁴Chunocoha amihaneein nihane jana, rai coreteraa nii rai namihaneeonne, coatiha que nirijieein joareein coreniha belaiha rai tihei nii coretera. Nii rai namihaneon coretilhane jaante, nii namihaneon cainaeraniha rai tenojoi ne. ⁵Nete laen Cana Coauneraacha que jaequiin neein esenetaera, nii esenetaaneecha coreniha osa caje colunohineein nena raane rijijieein teein rae Cana Coaunera, niicha ichai coreniha rai cha chaain neeuruhane que airijiin. ⁶Nitohaneein

osaacane nihanatiin, esenetaain niha cachane, osa caje coulunohineein nenaaneein tein raa Cana Coaunerane quete:

⁷ “Rachoojoeinte neeure,
baaso ichajeein osa que nesarucuruhane nihanatiin,
osa caje coulunohineein nenaaneein tein
Cana Coauneraacha ranojoinunri.

⁸ Rachoojoeinte ne,
nii nichotena cacha,
rai nosa coreniha
casetecaenerichaain Cana
Coaunerane jaun,”

naain niha erenaane rijitojoein aitelu cana inoansi Rabiri amure.

⁹ Rai jaberoco macohi cari saerateerera *circuncidadocuru* raaicha aiteniha-nena, nirijieein rai jaberoco cari saeratelanaala nenacauru raine maajeein niritiin niha nii erena. Inae acaihaniji que esenetaaneecha coreniha osa caje coulunohineein nena raane rijijieein tein Abaraaun raa Cana Coaunerane coitucuhacache raotojoein.

¹⁰ Chatohanein niha Abaraaunne jana osa caje coulunohineein nena raane rijijieein raelu Cana Coaunera. Inae rai jaberoco macohi cari saeratein nihane janana osa caje coulunohineein nenaaneein tein raalu Cana Coaunera. Coatiha aihei. Jaiti rai jaberoco macohi cari saeratenihane janate raelu Cana Coaunera. ¹¹ Inae nitohanein osa caje coulunohineein nena raane rijijieein tein raa Cana Coaunerane baihate laen, nii cojunacanu que rai jaberoco macohi cari saeratelu Abaraaun. Nitohanihane jaunte, satiin rai jaberoco macohi cari saeratelanaala neein, osa caje coulunohineein nena rijijieein neeururichaine esenetaeraauru netonai inacanein ne nii Abaraaun. Nii rijijieein techu, nii esenetaauruhane coreniha osa caje coulunohineein nena

raane rijijieein ranajae Cana Coaunera.

¹² Jerichanejeein techu, jaiti rai jaberoco macohi cari saeratein nelanaala, esenetaalu Abaraaunne rijijieein neein esenetaeraauru cachaauro inacanein ne nii Abaraaun. Nii rijijieein techu, jaberoco macohi cari saeratein neein, nii aihalune rijijieein esenetaeraauru netonai inacanein ne nii Abaraaun.

Esenetaacachene aina cuaainte, cana rai naitoonjoa terein Cana Coaunera.

¹³ Cana Coaunera Abaraaun rai aitelu, rai nefoerateeuru aina nirijieein core colane acaauru rai chauratane tihane, neroranein neeuruhane coina. Coatiha, Moisesa rai rauhi tonoraain niha Abaraaunne jaun, nii rai chauratane tihane coina aitohilu Cana Coaunera. Nechu esenetaane jaunte, nii rai chauratane tihane coina aitiin, osa caje coulunohineein nena raane rijijieein tein raelu. ¹⁴ Nii rauhi tonoraeraauru, nii Cana Coauneracha tenaa jerei raeranunein neeuruhane jana nihane, coatiha chaque nelatein nerihei nii canaacha esenetai. Inacoojoeinte esenetarichache, nii tihane coina aitohalu Cana Coaunerane jaan nihanatiin cana rainein nerihei. ¹⁵ Nii rauhite cha ujuaihonein caseteco coaracaachene coina nenaaneein ne. Nii niha rauhine colane nerihei cha ujuaihonein caseteco coaraane rai nei.

¹⁶ Nii jaunte satiin nii rai nefoerateeuru aina Abaraaun rai niicha teeni tiha core colane esenetaauruhane aina cuaaine coina aitelu Cana Coaunera. Aihane jaun, coatiha nii rauhi tonoraeraauru raaicha nii tihane coina aitohilu Cana Coaunera. Acate esenetaalu Abaraaunne rijijieein, satiin esenetaeraauru rainein nena ne. Nitohanein esenetaane jaunte, satiin cana inacanein ne Abaraaun. ¹⁷ Rai Quiricha Inoainsi cuhane: “Canune, arajii lauri lauri nenacauru cachaauro inacanein ii

tereunni” naain rai aitohalu Cana Coaunerane rijijieeinte, nii Abaraauncha esenetai Cana Coaunera, onacaauru rai ichaonaa teein, jaiti coaunananojoinelanaala nenea, naaonjoainuri Coauneraneein nenea ne.

¹⁸Inae calaohirichaaainne esenetaeniha Abaraaunne janate: “Arajii lauri lauri nenacaauru cachaauru inacaneeinte neriquincha” naa rai Cana Coaunerane esenetaain acaacha cohajihane jaunte, acaauru inacaneein ne Abaraaun, “Caa jeeonihate cuurureein ii nefoerateeurura” naain que arasijie coarateein rai aitohalu Cana Coaunerane rijijieein. ¹⁹Inae lefasha jaanacaneelalajeein ichaohane jaun, inae rai comasai Sara aina jiniquiin biinaaneein, leinjiiniji canaanai sirilanaala ooruhane rai neeuru saijieeinte, nii rai aitoha Cana Coaunerane esenetaane jianenelu Abaraaun. ²⁰⁻²¹Nitohaneeinte, esenetaane jianena coacuelanaala, jelai amuritoheriin esinae rauhijiriin nii rai naitoonjoan icharihani Cana Coaunerane esenetaane jaun, Cana Coaunera coroajeein, acaacha cohajeein nelu Abaraaun. ²²Nitohaneein esenetaane jaunte, osa caje coulucohin raelu Cana Coaunera.

²³Coatiha nii esenetaa Abaraaunne jaun, leinjiin acaacha raane coina aitiin laenaeratiheilu Cana Coaunera, ²⁴⁻²⁵cana netonai quete aitiin laenaeratelu. Nii jaunte, cana netonai esenetaacachene jaun, cana colucohin cana netonai rae Cana Coaunera. Satiin cana osa coreniha cana coreenraniha ohalu. Cana osa ujuihoneein nenea caje cana mitaeranu que Cana Curuanaa Jesocurisitone esenetaacachene jaunte, cana netonai rae Cana Coaunera.

Inae cha ujuihoneein nihaacache.

5 ¹Aihane jaunte, esenetaacachene coreniha Jesocurisito aina cuaain inae cha ujuihonelanaala Cana

Coaunera aina raotojoein nihaacache. ²Nii Jesocurisito esenetaacachene aina cuaainte, cana coroatajane Cana Coaunera. Nii ainate cana suujua letono ichana coacuelanaala rachoojihacache, rai Cojoanonaa que nerichaacheeinne cohajeein. ³Coatiha acaacha nihei. Nii rijijieein techu, necairichanaa coaracaachene nihanatiin rachoojoein nihaacache, nii necairichanaa aina cuaain jelai amuritoheriin laraajiin itolere abaantaain nihaacachene coitucuhacachene jaun. ⁴Nii necairichanaa abaantaain laraajiin nenaate, inae esinae rauhijiriin ijiin neein canaacha cohajei cohana nainerichacheein. ⁵Nii canaacha cojoai coatiha inacojoein cohahaacache, rai Suujue cana rai niicha tei aina cuaain jataain cana belaiha Cana Coaunerane jaan nihane jaun.

⁶Nitohaneeinte, cana osa caje nichotenaa nainelanaala nihaacachene jana, inae cojoinaca que turuhane jana, cana baaso icharanichaachene coreenraniha ohelu Jesocurisito. ⁷Coatiha nerihei chuni, leeocho cacha baaso ichara coreenraniha nesohin nijioaenraateein nei. Niheichu caohacha ichara cacha coreenraniha nihanatiin nesohin nijioaeratenaa nainihe chuni. Coaraain aihane nihane chachu jerihane, leinjiin caohacha ichara cacha coreenraniha nesohin nijioaenratere chuni. ⁸Nete jataain cana belaitohane coaratiha, cana osa coreniha oha rai Calaoihi Jesocurisitone coina letoaelu Cana Coaunera. ⁹Inae nitohaneein cana osa coreniha ohalu Jesocurisitone jaun, inae cha ujuihonelanaala nihaacachene jaunte, nii amuritoheriin aina cuaain caseteco caje nichoterichaacheein. ¹⁰Nitohaneein jaiti que nejeratenaneein nihaacachene jana ohalu rai Calaoihine aina cuaain, aina raotojoein

jiniiquiin nihacachene coina ichaalune
jaun techu, nii amuritoheriin cana
ichoteratereein Cana Coaunera, inae
cana que suujua acatihane jaun.

11Coatiha niicha nijihe. Rai Calao
Jesocurisito aina cuaainte, Cana
Coaunera coroaecaache. Nii Curisito,
Cana Coaunera que nejeratenaanein
nihaachene caje, aina jiniiquin
raotojeein cana teraneein nena
nihane jaun.

Adaan aina Jesocurisito

¹²Nii rijijieein techu, leinjiin cacha caje nunuhetein caa chauratane que turuhin nelu osa, cacha itajeranu que. Nii cacha itajeranu onaate satiin cachaauru lomohelu, osa que nesarucuruha satiine jaun. ¹³Nitohaneeinte jaiti neniha Moisesa rai rauhine jana, inae nii ajiniha nesilu chauratane que osa. Coatiha niqui coitucuerailu nii osa, jaiti neniha nii rauhine jaun. ¹⁴Nii jaunte nihalu Adaane caje coauneein nihalu Moisesane que tiaaojoaain osa que nesarucuruhane jaun, ohin nitaje rai neeurelu satiin cachaauru. Coatiha niqui, leinjiin rauhi tonoraain neeurenihane coreniha osa que nesaruhiin neeuruhilu aiha Adaane rijijieein. Charijieein teeinti, nii jaurianejeein nena Adaan- jauriaanejeein osa raain nelu, nii rijijieein techu, nii Adaan amurijiriin nena caanaacha cohajeileiniin cacha ichaonaa turuaain nelu.

¹⁵Nete nii Adaancha ichai nii chaque nelateein nedae ne, amurijiriin jataain nelatiha nii cana belaiha cana rai Cana Coauneraacha teine jaun. Nitohaneainte baaso ichaa leinjiin cachane coreniha, satiin osa que nesaruhin nitajenaaneein neeurelu satiin cachaauru niqui. Nete core colane cana belaiha cana rai leinjiin Jesocurisito aina cuaain Cana Coaunera tenojoi, nii amurijiriin

nelateein, satiin cachaauru rai caohacha
 ichaeraneein ne. ¹⁶Nii naosatiha leinjiin
 Adaane jaan, coatiha chaque nelateein
 nedaai, nii cana belaiha Cana
 Coaunerane jaan aina cuaain. Nii jaunte
 niqui, leinjiin cacha osa coreniha, satiin
 caseteco coaracuruhane rai neeurelu
 cachaauru. Nete nii cana rai niicha tei
 aina cuaain, nosa que namuritiin niha
 cachane nihanatiin, inae nii ujuaiho-
 neein neeureniha cachaaurune coina
 aitelu Cana Coaunera. ¹⁷Nitohaneein
 leinjiin cacha coreniha, cachaauru que
 niicha ichana nainei ichaain satiin
 cachaauru itajiha nii onaane jaunte, nii
 amurijiriin niicha ichana nainei
 ichacurureein, jataain acaauru
 belaitohane jaun, Jesocurisito aina
 cuaain enachasine ichaonaa que
 ichaohin neeuruha nii core colane osa
 caje Cana Coaunera roconojoinunru
 cachaaurune coina.

¹⁸Charijieein teeinti, osa que nesaruha Adaane coreniha satiin cachaauru caseteco coaracuruhane rai neeurelu. Nii rijijieein techu, caseteco coaracuruhane rai neeuruha cachaaurune jana, niicha ichai aina cuaain, jianacoon osa caje cacha rocoheranu ichaonaa uhaain turuhelu Jesocurisito. ¹⁹Nitohaneeinte erenaa tonorae niha Adaaneecha coreniha arajii cachaauru osa que nesarucurelu. Nii rijijieein techu, erenaa tonoraaain niha leinjiin cachine coreniha, jianacoon neeurureein cha ujuaihonelanaala arajii cachaauru.

²⁰Moisesa rai rauhite niqui, osa que nesaruhane coitucuhin jianiha cachane coina nenaanelu. Nete nii saijieein aina jelai amuritoheriin osa que namuritocurelu cachaauru. Nete nitohaneein jataain osa que namuritocuruha cachaaurune jana, jeelai amuritoheriin jataain cachaauru belaitohane coarate cana que Cana Coaunera. ²¹Charijieein

teeinti cachaauru lomohin ne osa, cachaauru atinaain itajihane coina. Nii rijijieein techu itolereneein cachaauru lomoritin ne, nii osa caje cacha mitaeranu que cacha belaitohane jaan Jesocurisito aina cuaain ichaonaa satonohelanaala nena Cana Coaunera tenojoin.

Osa coreniha onaaneen nihacachene nihanatiinte, Jesocurisito coreniha ichaorichaacheein.

6 ¹Aihane jaun chajana ichariha-cache. Osa que nesarujueeinna ichaorichaache, jelai amuritoheriin cana belaiha Cana Coaunerane coina. ²Aihe jerihane. Inasiina inae osa jianeein ichaonaa saijieein, nacoauneen osa que nesarujueein ichaorichaache. ³Tana inae cana baotisaauruhane aina cuaain, aina jiniiquiin o caje ichanaalu Jesocurisitone rijijieein inae nihacachene coitucuhichene. ⁴Nitohaneinte Jesocurisito aina jiniiquiin cana jaberoco conauteraneen ne cana baotisaauruhane jaan. Aina ohin, nii o caje ichatihalu, jataain itolere niicha ichana nainei ichaain Cana Coaunerane rijijieein, cana netonai nii onaa rijijieein nena caje enachasine ichaonaa que ichaohacachene coina.

⁵Aihane jaun inae aina jiniiquiin onaa rijijieein nihacachene jaunte, o caje ichanaain nihalune rijijieein cana netonai aina jiniiquiin cana o caje ichanaain nerichaacheein. ⁶Nii jauriaa-nejeein cana ichao que ichaohacachelune jaante, inae Jesocurisito aina jiniiquiin coroso que tenojoneein itajenojoi nelu. Nii cana ichao rijijieein ichaohin naosatenaanaja itajenojoneein nihane jaun, inae nainihe cana saruha osane rijitojoein nacoauneen neosatihajeein nihacachene. ⁷Leinjiin cacha inae ohane, inae nacoauneen

naosatenaa nainihe. ⁸Nii rijijieein techu inae Jesocurisito aina onaaneen cana jaberoco tihacachelune jaun, aina jiniiquiin ichaorichaacheeine cohajiha-cache. ⁹Chaen techu, inae onaa caje ichanaalune jaun inae nacoauneen ohenerihani Jesocurisitone coitucuhacache, inae aina chachana naineniha onaane jaun. ¹⁰Nii ohalu Jesocurisitonete, osa itajeranu que lesajeeincha ailu, inae chabana nacoauneen ohenihane coina. Nete laen inae enene, Cana Coaunera rai ichaonaa que ichoae. ¹¹Nii rijijieein techu, inara netonai osa coreniha onaaneen inara jaberoco teein, Cana Coaunera rai ichaonaa que Jesocurisito aina jiniiquiin ichaohichene caohachae.

¹²Aihane jaun jiaonriha nenacaeneen inara jaberoco ohane rai nena amuritonaa jeriha osane rijitojoein, inara jaberocohacha jerei ichaain neeichene. ¹³Jiaonriha inara jaberoco aina cuaain niicha jerei baaso ichaa osane coina, rai inara jaberoco teein neeichene. Nitohaneen nena coacuelanaala, ohin caje ichanaain ainaa rijijieein, Cana Coaunera rai inara jaberoco teeuchete, coujuriu Cana Coaunera rai caohacha ichaeraneen neeiche. ¹⁴Nitohaneen neeichene, coatiha inae inara amuritonaa nainerinaain osa, inae Moisesa rai rauhi aina nelanaala, inara belaiha Cana Coaunerane jaancha aina neeichene jaun.

Jaiti osa aina ichaonaa bana

¹⁵Nitohanihane jaun chatohanerihacache. Inae Moisesa rai rauhi aina nelanaala, cana belaiha Cana Coaunerane jaan aina nena jaunna, osa que naosatihajeein ichaorichaache. Coatiha aihai. Nainihe nitohaneen ichaohacachene. ¹⁶Inarate raotojoein

leinjiin fatoroon letononeein rai niicha jerei ichaquichene coina aina cuhin neeichene, leinjiin acaacha letononeein rai nere tonoraain neeichene coitucuhiche. Nii rijijieein osa letononeein nenea jeriquichenete, ohin nitajeeichene rai neriquicheein. Jana Cana Coaunera esenetaain, Aca jerihane rijijieein neeichene coina ichohichenete, rauhijiriin ichaonaa esine que ichaoriquicheein. ¹⁷Nete jataain caohacha ichae Cana Coaunera, inae inara jauriaa osaacha sacurejetocoichene jianein, inae inara suujua aina cuaritaain inara relaacaanune jaan tonoraain acaacha esenetaain neeichene jaun. ¹⁸Nitohaneinte osa letononeein neeichene caje, inae jianacoon neein rauhijiriin ichaonaa esine que ichaonaa tera letononeein ichaohichene coina neeiche.

¹⁹Aitoha joaereein cachane rijitojoeine caa inara rai beebejeeun, jaiti joaereein cache rijijieein neeichene jaun coitucunaa nainesineeichene coataa. Charijieein teeinti inara jaberoco teeichelu nii baaso icharanein nenaai rai, aina cuaain baaso ichaane coina, nii rijijieein chu nii inara jaberoco teeuche nii caohacha ichaera rai, aina cuaain caohacha ichaane coina.

²⁰Jaiti osa letononeein neeichene bana, coatihai nii rauhijiriin ichaonaa esine rai cha chaeranein ichaohiichelu. ²¹Nete inara ichao rai caohachanu erunaa naineneichulune jaun, ohin nitajeeichene coinaacha inara sarueranihalu nii baasone jaun, inae enene taolu inara ichao cojeein ichaohiche. ²²Nete laen inae enene, inae nii inara osa letononeein neeichene caje jianacoon neein, jeriha Cana Coaunerane rijijieein inaraacha ichai ichaain neeichene coina jatoroain neeiche. Niite laen jataain inara

caohachanu que ichaquiche, Cana Coaunera que banijiaain nenea ichaonaa que ichaoha aachene jaun, chabana satonoelanaala nenea ichaonaa rariquicheein. ²³Nii inara osa inaraacha sacuhite, nechui inara rai onaa tein, inara itajeranu que nelu. Nete laen, nii ena inara belaiha Cana Coaunera tenojohin, ichaonaa sanaacharanejeein cana Curuanaa Jesocurisito aina jiniiquin ichaohichene teranein nereein.

Inae nisirihateein nihane aihacachane rijijiei que erenaa

7 ¹Canejeraauru, inarate raotojoein Moisesa rai rauhi coitucuhin neeiche. Nii jaunte nii rauhi, jaiti ichaoha cachane tonohanau rai nelatejeeecane coitucuhiche raotojoein. ²Coaracuche nachuhinti, nii rauhi, leinjiin ene nisirihateein nihane, oha nii lanane reeintiaajeein ainaacha ichaohane coina aitohane. Nete inae oha nii lanane, inae nii rauhi lanaacha aina ichaohane coina aitohane caje jianacoo ne nii ene. ³Nitohanihane jaunte niqui, jaiti ichaoha rai lanane tonohanau, leeocho quicha aina niicha jerei ichaane, osa que nesarurichaainne que aite nii rauhi. Nete inae oha nii lanane, inae leeocho quicha raane nihanatiin osa que nesaruha aihane que aitene nii rauhi.

⁴Nii rijijieein techu inara netonai inae Jesocurisito o aina cuaain rauhi caje nichoteeichene jaun, inae inara aina cha chana nainene nii rauhi. Nitohaneinte inae nii o caje ichanaai nenea Jesocurisito rainein neeiche. Inae nitohanihane jaunte, jataain Cana Coaunera notaracaa rai jataain nelateinnein ne cana ichao. ⁵Jaiti joaereein cache rijijieein naosatihajeein ichaohacachene banate, cana jaberoco

aina cuaain baaso coacuhi baasohacha ichajeein nihacachene jaun, inae ohin nitajihacachene rai nihacachene coaaratiha cana quene coinaacha nelatein nelu Moisesa rai rauhi. ⁶Nete laen inae ena aitoha rauhine tonoraain naitoonjoaacha ichajeein nihacachene itajeein jianichaache. Inae colane jianacoon neein, Cana Coauneraacha jerei ichajeein, rai Suujue tenojoi ichaonaa que ichaohacache, raujiaain inoaenlu rauhi laenanohineein nena tonoraain ichaohacachene jianein.

**Moisesa rai rauhi colane osa
coitucuhaacache.**

⁷Nitohanihane jaunna osa que cana saruhane coina nihalu rauhine que aitorichaache. Aihei, coatiha osa que cana saruhi Moisesa rai rauhi. Nihalu nii rauhine colane, coatiha “Naaonjoaite osa ne” naain coitucurihaanulu. Niheichu: “Jionriha chamute cachacha sirii jereein coaraain que necoelaaine,” naain biha nii rauhine colane, coatiha chabana nii coitucurihaaun. ⁸Nete nii rauhi aina cuaain nelararajiaain, nechu itolere baaso coacuhin aca jerihane rijijiein ichacaaunne coina canu sarue nii osa. Nii rauhi colane nerihe naosatein nihane coitucuhin nei. ⁹Nii jaunna jaiti neniha rauhine jana, “Caohachaainne ichaaon,” narejetoonu. Nete, inae niha nii rauhine aina cuaain canu ichao coaracaaunne jana, ohin nitajenaaneein niha canu ichaone coitucuuunlu. ¹⁰⁻¹¹Nitohaneente, canu rai ichaonaa telanaala, ohin nitajihanune coina, cache itajera rai canu te osa, nii rauhi aina cuaain nelararajiaain canu coritaain canu itajihane coina.

¹²Nii inara rai aitococaaunne rijijieente, nii rauhi leinjiin acaneein ne. Chaen nii rauhi naitoonjoante casajenelanaala jataain caohachaneein nena ne. ¹³Nitohanihane jaunna, nii

caohacha ichara canu ichao itajeriha. Coatiha aihei. Nii osa te, esinae rauhijiriin osa nihane coaaratiha canu quene coina caohachaneein nena rauhi aina cuaain canu atinaain canu itajelu. Nitohaneente jataain banejelanaala baasoniha naosatenaane coitucuerate canu que nii rauhi.

¹⁴Raotojoeente Cana Coaunera tenojoinnein niha niicha tei rauhine coitucuhacache niqui, nete canu jaberoco, osa letononein nihanune jaun, itolere bana baaso ichaaun.

¹⁵Chanuchaainti nitohaneein neeun. Coatiha canuhacha ichai coitucuhin ichahaaun. Nena laen, enaacha canuhacha ichana nainihe ichaaun.

¹⁶Nii canuhacha ichana jerihe ichacaaunne laen, aina cuaain jataain caohacha icharaniha nii rauhine coitucureeun. ¹⁷Nitohanihane coatiha canu raajenihane ichahaaun, canu jaberoco cuhane nena osate nii ichae.

¹⁸Nii joanreein cache rijijiein osaaotohanune jaunte, canu jaberoco cuhane neniha caohachane jaun, caohacha ichana jerichaaunne nihanatiin ichana nainesineeun. ¹⁹Nii jaunne caohacha canuhacha ichana jerei ichaelanaala, baaso canuhacha ichana jerihe ichaaun. ²⁰Nitohaneein canuhacha ichana jerihe ichacaaunne, coatiha canu inae nii ichahaaun. Nii osa canu suujueniha nenaate ichae. ²¹Nii ainane caohacha ichana jerichaaunne nihanatiin, itolere bana baaso nejesinaacha ichacaaunne que inae naihaaun.

²²Canu suujua cuhanena niqui Cana Coaunera rai nii rauhi rautatoon. ²³Nete canu suujua cuhane ne canu rai caohacha coaaucacaaunne caohatera. Acate nii osa rai rauhineein canu suujua cuhane neein baaso ichacaaunne coina canu suujua sarueraneein ne.

²⁴Cairichaaajoaanu nohane. Chajana nohane, nii canu suujua sirihia onaane caje, jelai caje canu suujua rocore.

²⁵Cana Coaunera canuhacha coraajeite, rai Calaohi Jesocurisito aina cuaain nainere, nii caje canu rocohin nihane. Nete jaiti joaereein cache rijijieein nihanune jaun, jaiti canu rohecae osa. Inae satononejeeine Cana Coaunera rai rauhi tonoraain nihanune coina aitoon.

Jeriha Cana Coaunera Suujuene rijijieein ichaohacachene

8 ¹Nitohanihane jaun coatihia inae caseteconein neeururinaain leinjiinniji Jesocurisito cachaneein Aca jerihane rijijieein aina ichaonacaauru.

²Nitohaneeinte Cana Coaunera Suujue rai rauhi, Jesocurisito aina cuaain cana rai ichaonaa tera, cana atinaain cana itajihane rai niha osa rai rauhine caje cana rocoeranein ne. ³Rai nichaohacha sacuhin satiin osaaotoorucha cachaaurne jaun acaauru aina cha ichana nainenihia Moisesa rai Cana Coaunera tenojoin rauhine janate, Cana Coaunera laen nii Moisesa rai rauhichia ichana nainesiheilu ichaelu. Nii icharaanu quete leinjiin cache rijijieein nenea rai Calaohi letoaain nelu Cana Coaunera. Nitohaneeinte turuhin joanreein cache osaaona rijijieein, satiin cana osa amuritiin coreniiha ohelu cana amute cache rijijieein Jesocurisito. ⁴Nitohaneeinte ichaelu Cana Coaunera, satiin cana nii aitoha rauhine rijijieein tonoraain nihacachene, joaereein cache rijijieein naosatihajeein ichaohacachene jianein, jeriha rai Suujuene rijijieein ichaonaa coina.

⁵Joaereein cache osaaona rijijieein ichaonacaauru cachaaaurute, joaereein suujua letonohacha ichajeein queecha coacuhin ichaore. Nete laen jerihia Cana Coaunera Suujuene rijijieein

ichaonacaauru, Cana Coaunera Suujue jerenohicha que coacuhin ichaore.

⁶Nechu jerihia cana suujuane rijijieein coaaucaanete, ohin nitajihacane coina aihaca. Nete jerihia Cana Coaunera Suujuene rijijieein coaaucaane laen, jataain raotojoein ichaonaanaja que ichaohacane coina aihacache. ⁷Nii jerihia suujuane rijijieein coacuhin ichaonacaauru cachaaaurute, Cana Coaunera que nejeratenaaneein ichaore, jerihia rai Suujuene rijijieein nenea jerelanaala, niheichu tonorana jerecurenihane jaun. ⁸Nii jaun jerihia osane rijijieein coacuhin ichaonacaauru cachaaaurute, Cana Coauneraacha jerei ichana nainecurene.

⁹Nete laen inara, nitohaneein coacuhin ichoaelanaala, inae jerihia Cana Coaunera Suujuene rijijieein coacuhin ichaohiche. Aihachu esinae rauhijiriin inara suujueniha niha Cana Coaunera Suujuene. Suujueniha Jesocurisito Suujue sirilanaala nenea cache, coatihia Jesocurisito cachihi.

¹⁰Nete inara suujueniha niha Jesocurisito Suujuene, inara rai ichaonaa tiha aicheein Cana Coaunera, inara osa coreniiha inae ohin nitajeeichene rai neeichene jana, nii caje inara ichoteratein nihalune jaun. ¹¹Nitohaneein inara suujueniha ichaoha nii o caje Jesocurisito ichateralu Cana Coaunera Suujuenete, nii jeelai Jesocurisito ichateralu ohin nitajeeichene rai neeichene caje inara ichateein inara rai ena nenea ichaonaa tereein nii Cana Coaunera Suujue inara suujueniha nenea.

¹²Aihane jaun coatihia cana letoaa cana suujuane rijijieein, leeochoauru osaaonanein nenacaauru cachaaauru ichao rijijieein ichaohacachene coina letononein nihaacacheta canejeraauru.

¹³Nitohaneein osaaona cache rijijieein

coacuhin ichaohichenete, ohichene bana nitajeriquicheein. Nete laen Cana Coaunera Suujue aina cuaain, nii baaso inaraacha coacuhi baaso itajeeichene, nitajenaacharanejeein nenea ichaonaa que ichaoriquicheein.

¹⁴Jeriha Cana Coaunera Suujuene rijijieein naitoonjoa ichajeein ichaonacaaurute, satiin Cana Coaunera calaohineein neeure. ¹⁵Nii Cana Coaunera Suujue inaraacha ranojoin coatiha coasinacai nihei, osa rene coaiteen cache amaerane-nihane jaun. Acate esinae rauhijiriin Cana Coaunera Suujueneein rai calaohineein inara terane. Nii rai Suujue canaacha rai aina cuaainte, Cana Coaunera coaaucaachene nainein, "Ofa" naain coaaucaache. ¹⁶Nii jeelai Cana Coaunera Suujuete, cana suujue aina jiniiquin ne, inae Cana Coaunera calaohineein nihacachene bihacachene caina. ¹⁷Nitohanein rai calaohineein nihacachene jaunte, nii cana que niicha banihatei naitoonjoalu raeranein nerichaachein. Niite Jesocurisito aina jiniiquin rarichaachein, esinae rauhijiriin rai Cojoanonaa que nihacachene coreniha necairichaacachene.

Rai Cojoanonaa que turuhenenu

¹⁸Coatiha cha nihei, cau caa ena necairichaaecaachene jaan, cana rai caa baiha rai necaohacha niicha teeni aina teein coaracaane. ¹⁹Itolere Cana Coaunera coaunanojoinurute, coitucueratenojoineruruha Cana Coaunera calaohineein nenacaarune que turuhane luhecaain cohaje. ²⁰⁻²¹Nitohanihalu cana necoaauna, coaunanojineein niihalune baiha cojiotanohineein niihalune jaun. Coatiha sujuua caje coaunein aca jerihane jaun nitohanein niheil. Cana Coaunera nitohanein ichaane jaunte ailu. Nete osa que nesaruhin necairichanaa tabai que ichaohane caje mitanojoinerichaaine cohaje itolere bana, jataain necaohachaa

jianacoon tenojoineruruha Cana Coaunera calaohineein nenacaaurune que nenea nainiha acaentonaine caina. ²²Nitohaneinte necairichaa canaanai cuna aina nebane rijijieein, enanetojoein necairichaaeca nii Cana Coaunera coaunanojohine coitucuhacache. ²³Coatiha acaacha necairichaa. Cana rai niicha teeni ajiinchateranu que, rai Suujue tiha cana rai Cana Coaunerane saijieeinte, cananetonai necairichaacache. Nitohaneinte, Cana jaberoco netonai jataain mainajeein necairichae, inae rai calaohineein cana raain, ena nenea cana jaberoco tiha Cana Coaunerane que turuhane cohajeein. ²⁴Nii canaacha cohajei corenihate, ichoteratenojohinein nihacache. Inae nii canaacha cohajei coaracaachene jananihane, coatiha inae coharihaacache. ²⁵Nete nii Canaacha cohajei coaraenihacache jaitine jaun, itolere bana cana suujua corelanaala neein cohacaachene caohachae.

²⁶Nii rijijieein techu, necairichaaachene nihanatiin, nii cana necairichanaja que cana coroatajane Cana Coaunera Suujue. Cana Coaunera bajaacachene nihanatiin, coatiha inaa in bajahaacache. Nete nii rai Suujue cana rai niicha tei, cana rai Cana Coaunera bajae, canaacha coitucuhi erenaa cuhane cuaain. ²⁷Nete itolere cachaauru suujua coitucueranein nihane jaun, caje nii rai Suujue bajanojoi coitucue Cana Coaunera, nii Cana Coaunera jerihane rijijieein niicha ichaneni bajanaa jerecuruha cachaaaurune rijijieein bajaane jaun.

Itolere laraajiha nocoetonacaauru amuritoeraneinte nihacache.

²⁸Chaentechu rai cachanein belaichanein nenacaauru rai, inae nitohanein ichaane caina coausihalune rijijieein, itolere caohacha icharanein niha Cana

Coaunerane coitucuhacache. ²⁹Inae nii ajiniha caje coauneenin niicha coitucuu-rite, rai nejeraneenin tein raelu rai calaohi Jesocurisito, tabaauru rai nocoalaneenin, tabaauru baineenin, naaonjoaain neeuruhane jana, Aca acaauru inananeenin nihane coina. ³⁰Nii nunuhe caje coauneenin niicha ranojoineein neenihurune maajeeinte cotijiaain, niicha ichai ujuaiahoneenin neeuruhane caje jianacoon mitanjaain rai Cojoanonaa que neeuruhane coina tenajaen.

³¹Tonarihacache jana nii que. Nitohaneenin cana cocoaeratera neenin niha Cana Coaunerane jaun, nerinaain chuni cana inasina nainera. ³²Cana coreniha oha rai Calaochine coina Cana caje chunaelanaala tein nihalune jaunte, nii amurijiriin rai Calaochi rai niicha teeni tereenin, Calaochi aina jiniiqui raacachene coina. ³³Nii jaun nerinaain chuni Cana Coauneraacha janijiiin niicha ranojoinunru colurujuenaa nainera, Cana Coaunera inae cha ujuaiahoneenin neurenihane que aitiin jianacoon tenajaane jaun. ³⁴Chajana acaauru casetecareein. Jesocurisitote cana coreniha ohin, nii caje ichanaain ena Cana Coaunera raotono nichajai que neenin, cana coreniha bajaebajaje. ³⁵Cha cana belaitoha Jesocurisitone jaan caje cana rocohin nere. Necairichanaa, caaintati ichaonaa que ichaohin, arinojoineein, mijitena, cajione que latejiojoiiriin, onaa coasina, naaonjoaihunnina cana belaitoa Jesocurisitone jaan caje cana rocohin nerihane. ³⁶Nii quete:

“Ti corenihane saatiin ohacaanune coina jatoroaain nihacaanu.

Carenero sooruhane coina soera rene amaauruhane rijijieeinte canacaanu teure,”

naain ne laenanohineenin Cana Coaunera Quiricha cuhane.

³⁷Nete nitohanihane saijieein, nii cana belaitora aina cuaain, itolereenein nii

cana amuritora amuritiin nihacache.

³⁸⁻³⁹Nii jaunna nenerihani nii cana belaitoha Cana Coaunerane jaan caje, cana rocoerane esenetaaun. Onaa, ichaonaa, aanjeraauru, moconajaera letonocuru, ena nenea, cabaiha neenihu, dede, chauratane, leeochoaauru Cana Coaunera coaunanojoineein nenacaauru, naaonjoaihunri nainecururinaain, cana belaitoha Cana Coaunerane caje cana rocooruhane. Niite cana que coarateein coitucuerate Cana Coaunera, rai Calaochi cana Curuaanaa Jesocurisito aina cuaain.

Israelitacuru janijieinte raelu Cana Coaunera.

9 ¹Jesocurisito esenetaeraneenin nihanune jaunne, inara que asilanaala esinae rauhijiriin caa aitoon. Coatih nohanihanaitohaaun. Nii ichoae tacaainte, Cana Coaunera Suujue coitucueratenojineenin, esinae rauhijiriin nohanelanaala aitocooaunne coitucue canu suujua.

²Jataaine itolere bana inadaraun. Itolere banate jataain cunae casuujua. ³Canu araineenin nenacaauru corenihane caseteconeenin nenea jereun, jelai tein Jesocurisito colane, nii coreniha nichotenaa nainecuruhane coina niqui. ⁴Acaaurute niqui Israeli nefoerateneenin neeuruhane jaun, rai calaochineenin nenea rijijieein neeuruhane coina ranajae Cana Coaunera. Aca techu rai necaohacha jana acaauru aina neenin, acaauru rai tonoraain neeuruhane coina Moisesa rai rauhi tein, ita taojiaain corojeein neeuruhane coina aitiin, cana rai niicha teenine maajeein belu. ⁵Acaaurute cana foerateeurera inamaconeenin neurelu. Acaauru caje nenaaneeinte cacha neenin turuelu Mesihasi jeelai itolere Coauneraneenin nenea. Itolere bana acanihanane coroaecuruhine satiin cachaaauru. Nitohanemiin.

⁶Coatih Israeli rai ichaane coina naitoonjoan aninoaa Cana Coaunerane

jaun, nitohaneein caseteco coaracurhane rai neeuruhi nii Israeli inamaconein nenacaauru. Esinae rauhijiriin Israeli inamaconein neeurenih tabaaurune jaunte aihure. ⁷Niheichu, Abaraaun inamaconein nenacaaru nihanatiin, coatiha Abaraaun inamaco esinenei neeuruhi tabaauru. Nii quete: “Ii inamaco esinenei neenihurute, Isacaacha caje nefeera-tenaa neein neeureein,” naain Abaraaun rai belu Cana Coaunera. ⁸Niite chuni Cana Coaunera calaohinein nenea nainenih nechu rai lauri corenih cachane coitucuerate cana que. Nii cana rai niicha teeni bihane esenetaain corenih rai calaohinein nenacaarute laen esinae rauhijiriin rai calaohi esine neein coitucunojoneein neeure. ⁹Nii coinat: “Enene rijiu nacoaunein turuhanune janate, inae canaanai sirichein ii comasai Sara,” naain Abaraaun rai niicha ichaneni belu Cana Coaunera.

¹⁰Nete acaachanejene. Coaracuche nachuhinti coroatajaain, Rebeca aina cana foeratera Isacaacha sirii rai calaohichuru, nii Isacaacha que inacaain neeuruhalu niquine. ¹¹⁻¹³Nete jaiti nejanoa que telanaala, niheichu jaiti baaso aina caohacha ichaain neeurenihane jana: “Rai inanate rai nocoala cachanein nereein,” naain acaauru neba Rebeca rai bihalu Cana Coaunerane rijijiein neeurelu. Nitohanerichaanne que techu: “Jacoboacha belaanne Esao coiintereeni,” naain ne laenanohinein Cana Coaunera Quiricha cuhane. Nitohaneinte inae nunuhe caje coaunein coacuhin, chatohanei ichaa cachane nihanatiin, niicha ichai coitucuhi rijijiein, niicha janijiin raain nihane coina aitolalune nainaelu Cana Coaunera.

¹⁴Nitohanihane jaunna casajenetiin baaso icharaniha Cana Coaunera

berichaaache. Aihei. Coatiha niritiin erenaa nainihaacache. ¹⁵Nitohanihane coinat:

“Canu suujua acatena jerichaaunne jaan quena casuujua acatereunni.

Chaen nechu cairichaaajoaain canuhacha coaana jerei, cairichaaajoaain coarareunni,”

naain Moisesa rai belu Cana Coaunera.

¹⁶Aihane jaun raa Cana Coaunerane coina chatohanein nenea jeriha cachane nihanatiin coatiha cha que nelatihei, cairichaaajoaain niicha coaraaicha raa Cana Coaunerane jaun. ¹⁷Nitohanihane jaunte, Egipto curuaanaa rai: “Canune curuaanaanein ii teenlu, ii que canuhacha ichana nainei ichacaaunne, canunein nihanune coitucuruha satiin chauratane sacutaain nenacaauru cachaaurune coina,” naalu Cana Coaunerane jaan, laenanohinein ne rai Quiricha Inoaensi cuhane. ¹⁸Nitohaneinte cairichaaajoaain niicha coarana jerei cairichaaajoaain coarae Cana Coaunera. Jerichanejeen techu cairichaaajoaain niicha coarana jerihe coaraene cairichaaajoaain.

¹⁹Nete chunocoha nainere: “Nitohanihane cha corenihana jana cha ujuaihonein cacha tere Cana Coaunera, niicha jerei ichaane jana, niha rai nii caohatein neine coaalanaala,” naain bajaane. ²⁰Chaneeina nereei ii, Cana Coauneraacha ichai que ereeine coina. Coaraunachuhinti atane codarajoe jaera rai: “Chanuna catohanein canu coaunaain neei,” naain jaera caje bajanaa naineriha. ²¹Nii atane caje darohe janaa inaerate, aca ichana jerihane rijijiein ichana naine. Nii jeelai atane cajete naine jataain rai nelateinein neeni, chaen raujiaain rai nelateneni, naaonjoaain ichana naine.

²²Nechu cacha casetecana nainihane coitucuuruhane coinate, niicha ichana nainei coarateein, niicha casetecanohineein nitaje rai nenacauru abaantaain cohanajae Cana Coaunera.

²³Nii aina cuaainte cairichaaajoaain cana coaraane jaun, jataain rai necaohacha coitucuhin nihacachene coina, inae nii ajiniha cana rai rucuhesihalune jaun, cana netonai rai necaohacha sirichaneein nihacache.

²⁴Nitohanihane jaunte tabaauru Jorioocuru caje, tabaauru Jorioniheichuru caje, naaonjoaain neinichaachene cotijiaain raain ne Cana Coaunera. ²⁵Nii quete,

“Canu cachanelanaala nenacaaurune,
inae canu cachaneein teein ranajareeunni.

Canuhacha belainohinelanaala nenacaaurune,
inae canuhacha belaaaneein teein belaicheeunni.

²⁶Jerichanejeein techu, taolu

‘Coatiha inara,
canu cacha niheeiche,’
naa Cana Coaunerane jaaun
nenacauru raite,
‘Ichaonaa Cana Coaunera
calaohineein neure,’
naaurureein,”

naain laenaelu rai Quiricha cuhane *profeta* Osiasi.

²⁷Isaihasi netonai techu Israelitacuru que:

“Cucuana cuhane nenaacarene catuneji jeoneeite niqui nefaaaurureein Israelitacuru. Nete acaauru cautecuruhacha, coroatajajeein ichoteratenojineein neeurureein,

²⁸ inae nii aitohalune rijijieein, satiin chauratane sacutaain naitoonjoa icharihani

Cana Coaunerane jaun,”
naain belu Isaihasi.

²⁹Nii ajiniha techu:

“Nirijieein
cana foerateracuru coarajeein
nihalu Cana Coaunerane
colanete,
aihalu

Comora aina Sodoma cocoaichacurune rijijieein
nerichaache,”

naain aitelu Isaihasi.

Jorioocuru aina ena nena

Cana Coaunera Ere

³⁰Tonarihacache jana nii que. Cana Coaunerate esenetaauruha Jorioniheichurune coreniha ichoteratenaajain nelu, nitohaneein nichoteeuruhane coacuelanaala neeuruhane jana. ³¹Nete laen Israelitacuru, Moisesa rai rauhi tonoraain nichotenaa coacuruhane saijieein nainesihurene, nii aitoha rauhine jitariin tonorasihurenihane jaun. ³²Chanuna nichotenaa nainecururene. Esenetaauruhane coreniha nichotenaa nainecuruhane esenetaelanaala, niicha ichai coreniha nichotenaa coaacuruhane jaun. Nii jaunte nii lacurocuruhane coina tenojoi ajeri que lacurocure.

³³“Leeinjiin ajerine teeun Sioon. Nii ajeri quete lacuroha cuurureein cachaauru.

Nii jaunte nii ajeri que jaaequiin nena jaoleneein nenereein,”

naain Jesoso que aitiin laenanohineein ne Cana Coaunera Quiricha cuhane.

10 ¹Canejeraauru, nichotenaa nainecuruha Israelitacurune coinane, acaauru que jataain coacuhin Cana Coaunera bajanajacoon. ²Jataainte niqui jeriha Cana Coaunerane rijijieein nena jerecure. Nete esinae rauhijiriin coitucuhin aihurenihane jaun nainecu-

rene. ³Cacha ichoterateraneein niha Cana Coaunerane coitucuhin esenetaaurenihane jaunte, niicha letoai esenetana coacuelanaala, rai suujua letonohacha sacuure raajenhane nichotenaa coacuhin. ⁴Nii rauhi aitoonjoante nelatelu turuhalu Jesocurisitone que tiaajein. Caje coauneente laen nechuh Jesocurisito queecha jaequiin esenetaauruhane coreniha niicha ichai ujuaiahoneein neeuruhane caje couluunjoineein neeure satiin esenetaaauru.

⁵Nicha bei rauhi tonoraain nihane coreniha nichotenaa coacuhin nei raite: “Leinjiiniji cautijiaelanaala caa rauhi tonoraain ichoai cachate, coreniha nichoterein,” naain laenaelu Moisesa. ⁶Nete laen nii esenetaauruhane coreniha couluunjoineein nihane coina aitiin, “Cha inicheein dedeeu, caje Jesocurisito fauhane coina,” coa naain coaaucahe. ⁷Niheichu, “Cha onacaauru rene faureein ucuun Jesocurisito inaane coina,” coa naain coaaucahe. ⁸“Nii erenaate inae ii rohan neein ii suujua, ii ujuaae, naaonjoaainunri cuhane ne,” naain ne laenanohineein. Caa erenaate esenetaain nenacaauru rai beratenojineein nenea ne. Nii quene caa inara relaacaanu. ⁹Aihane jaun, cana Curuaanaa niha Jesocurisitone coitucuhin que ereerejein, ii suujua aina cuaritaain o caje ichatihalu Cana Coaunerane esenetaainete nichoteriquiin. ¹⁰Nitohaneente, cana suujua aina cuaritaain esenetaain nihacache, couluunjoineein canaacha ichai ujuaiahoneein nenea caje nichoteein nihacachene coina. Jana cana ujuaaete Jesocurisito coitucuhin inae nichoterichaacheeinne jaan beraneein ne.

¹¹Cana Coaunera Quiricha cuhanete: “Esinae rauhijiriin icharihanine esenetaain acaacha cohajein nenea, coatiha inacojoein airinaain,” naain ne

laenanohineein. ¹²Coatiha nejelau cachaneein neeuruhi Jorioocuru aina Jorioniheichuru, leinjiin Curuaanaasatiin acaauru Curuaanaa neein-caje acaauruhacha bajai teraneein nihane jaun. ¹³Nii cinate: “Cana Curuaanaa coitucuhin que ereerejein ichaonacaaurute nichoteeururein,” naain aitelu. ¹⁴Chasiina que ereereena nainecurure, coitucuhin esenetaauruhane coalanaala. Niheichu coitucuhin esenetana nainecuruhi, que acaauru rai ereein nei aonacurenihane jaun. Niheichu aonana nainecuruhi neniha acaauru rai beratenojoi berane jaun. ¹⁵Chasiina nere acaauru rai bera, niha acaauru coroatajanein acaauru letoaeranune coalanaala. “Jataainte caohate cana rene turuuruha Ena nenea ichaonaa tera Jesocurisito que erenaa turuaaunerane,” naain niha Cana Coaunera Quiricha cuhanene rijijiein.

¹⁶Nete satiinelanaa tabaauruhacha, ichoteratenojineein neerurichaaaine coina beratenojoin esenetaaure. Nii quete: “Curuaana, cha ii beratenojoi canuhacha beebejei esenetae,” naelu Isaihasi. ¹⁷Nii jaunte, nii canaacha aonai caje unaaneein ne nii canaacha esenetai. Jana nii canaacha aonaite, Jesocurisito que aitiin beratenojoi ne. ¹⁸Nena canu aitoon, acaauru rai beratenojoi aonacurenihane jaunna esenetaaurenihane. Aihei jerihane, aonacuruhane saijieeinte esenetaaurene. Nii que te aitiin:

“Chauratane sacutaainte amuhemujuein que ereerecure. Nii jaunte itolerenein chauratane sacutaain nenacaauru rene turuhe nii erenaa,”

naain laenanohineein nelu Cana Coaunera Quiricha cuhane. ¹⁹Nii que jaiti nainacurenihane jaunna esenetaaurenihane Israelitacuru. Aihei

jerihane, nainacuruhanete ne. Jauriaa-nejeein acaauru rai:

“Canu cachanelanaala nenacaauru que
necoelaichene coinane,
acaauru aina canuhacha ichaneni
ichaaín,
cha coitucunaa jerelanaala
nenacaauru aina
nejerateichene coina ichareeunni,”
naain beratiha acaauru rai Cana
Coaunerane jaun belu Moisesa. ²⁰Nii
baihate:

“Chabana canu aina nenea coacue-
lanaala nenacaaurute,
canu aina neeureein.
Chaen nechú
canu coitucunaa coacuelanaala
nenacaauru quene
necoitucueratereeunni”
naain,

²¹ “Itolere banane
erenaa tonoraelanaala
nechú aansainein nenacaauru
cachaauru
cotijiaain cohajeeun,”
naa Israelitacuru nichaanune que Cana
Coaunerane belu Isaihasi.

Janijiin ranojoin nihalu Israelitacurune

11 ¹Nii quene canu aitoon. Rai
cachaneein nenacaauru que
jaolecohane jaunnaa aitoha Cana
Coaunera. Coatiha aihei. Canuhetonaine
Israelita neeun, Abaraaun ichoala
Beenjamiin lauri caje nefoeratenaa
nichaaunne jaun. ²Inoaenlu caje
coauneente rai cachaneein neeuruha
Israelitacurune coina ranajaain nelu
Cana Coaunera. Nii jaun coatiha ena
acaauru que jaolecohin nihei. Tana rai
Quiricha inoaensi cuhane Israelitacuru
que: ³“Cana Coaunera, ichei *profetacuru*
sohin jaohinte ichei rorihuru- *altar*
ranuusiin itajeeure. Leinjiin canuha-

chane jaiti ichaaojoeun. Canune
maajeeinte inae sohin jaonaa jerecure,”
naain Cana Coaunera bajaa Irihasine
laenanohineein nihane coitucuhichene.
⁴Nete niritohane jana: “Inae acaauru
chosi Baal corojelanaala, caainsi
oaraancaneein nenacaauru cachaauru
jelai tihanu canu cachanu que,” naain
tonorae Cana Coaunera. ⁵Nii rijijieein
techu, ena corotajajeeincha neeure
Israelitacuru nichaanune cautecuro,
cairichaaojoaauruhane jaun acaauru
belaiha janijiin ranajaa Cana
Coaunerane jaun. ⁶Nitohaneein acaauru
belaiha acaauru raa Cana Coaunerane
jaun, coatiha rai caohacha
ichacuruhane coreniha ranajaain nihei
Cana Coaunera. Caohacha ichacuruhane
coreniha ranojoinecuruhane, coatiha
chanerihei cana belaitohane jaan cana
rai Cana Coauneraacha tei.

⁷Nii jaunte nirijieein rai suujua
letonohacha ichajeein nichotenaa
coaauruhane jaun, nichoteeurene-
reein Israelitacuru. Nete laen janijiin
Cana Coaunera ranojoineein
nenacaauru nichoteeurureein. Jana
leechaaaurute suujua letonohacha
ichajeein neeuruhane jaun nichotenaa
nainecurene. ⁸Cana Coaunera Quiricha
cuhane:

“Cana Coaunerate
niicha ichai coitucunaa
nainecurenihane coina ichae.
Nii jaunte enanetojoein
cha coitucunaa nainelanaala neeure,
nechú cha coarana nainecurenihane
jaan que
acaauru nota teein,
cha aonana nainecurenihane jaan
que
acaauru irichotihane jaun,”
naain laenanohineein nihane rijijieeinte
aihure. ⁹Rabiri netonai techu:
“Ita taojiaain lenone jaain,

lenonecuruhane jaan baaso ichaain
osa que nesarucuruhane jaaneein
neenete

caseteco coaracurumiin.

¹⁰ Acaauru nota nihanatiin

conoeneeinete,

cha coarana nainelanaala
baaso ichaain neeuruhane,
chabana satonohelanaala
caseteco coaracurumiin,”

naain aitelu.

Nichoteeuruha Jorionihechurune jaan

¹¹ Canune aitoon. Nitohaneein baaso
ichaain inae casetecanohineein
neeuruhane jaunacha, inae caohacha-
nainejeein jaoleneein neeuruha
Jorioocuru. Aihei, coatiha caohacha
nainejeein jaoleneein neeuruhi.

Nenacaaen tejian erenaa tonoraaureniha
Jorioocurune aina cuaain, inae ichotere-
tenojineein neeurureein Jorionihei-
churu netonai. Nitohaneein inae
ichoteratenojineein neeuruhane
coaracuruhane banate, acaauru que
necoelaihurureein Isaraelita nichaaunne
laurichuru. ¹² Aihane jaun baaso ichaain
caseteco coaracuruha Jorioocurune,
Cana Coaunera coitucuelanaala
nenacaauru Jorioniheichuru rai
caohacha ichaa aihuruhane jaan cajete,
jataain nii amurijiriin caohacha
icharichaaain, inae nacoaunneein
Jorioocuru raane bana Cana
Coaunerane coitucuhacache.

¹³ Nena laen canu, inara Jorionela-
naala neiniquichene rai erenaa jereun
coitucuhichene coina. Nii cointate inara
Jorionelanaala neiniquichene rene
caletoaain nelu Cana Coaunera. Nii
jaunna jataain inara aina neein, jataain
corajeein canu amihaneeon ichana
jereun, ¹⁴ inara que necoelaain, canu
foeratera caje nenacaauru tabaauru
netonai nichotena naineecuruhane

coina. ¹⁵ Nii ranojoinelanaala neeuruha
Jorioocurune coreenraniha, inae Cana
Coaunera que nejeratena rijijieein
neeuu caje, ranojoieein Cana Coaunera
aina raotojoeiin neeuruha Jorionihei-
churune jaunte, nii amurijiriin
ranojoineein nena nainecure
Jorioocuru. Nii jaunte ohin nitaje rai
neeuu caje inae nacoauneein ichaohin
sanaacharanejeein nena que ichaaore.

¹⁶ Coaracuche nachuhinti, coliha caje
ichoaichaniha ichanohi faan, jelai teein
Cana Coaunera que banijiaain nihane
jaun, satiin nii coliha netonai que
banijiaineein nihane. Nii rijijieein techu
leinjiin enuha cojoaisi Cana Coaunera
que banijiaain nihane, rai nuncuru
netonai que banijiaineein ne.

¹⁷ Charijieein teeinti toroonjoan
nujuan sauriin cuhane limoon uune
temuhacane, rai nujuan que nujaaain
nena rijijieein inacae nii limoon. Nii
rijijieein techu, inara Jorioniheichuru
nequichene nii limoon uune rijijieein
neeichene jana, Joriocuru nii inara
nujuan toroonjoan nujuan rijijieein
neeure. Nitohaneeinte nii toroonjoan
uune sauhin jaohin, inara Jorionihei-
churu nequichene nii limoon uune
rijijieein nii toroonjoan nujuan
necuruha nii Joriocurune jaun, acaauru
que temuratenojineein neeiche.

¹⁸ Aihane jaun jiaonriha uune sauhin
jaonjoineein nena coreenraneein
neeine jaun, nii uune esineneein
neinichaanune amurijiriin nena
coahin nihache. Jiaonriha rai nujuan
esine nein neinichaanune cuhane teein
temunojineein neeichene baitiqui-
chene.

¹⁹ Nete, “Aiha niqui. Nete nii jauriaa-
nejeein uune neein nenacaauru sauhi
jaohin, canu temuurelu coreenraniha,”
nariquii. ²⁰ Nete esenetaenihacaanune
jaun, sauhin jaonjoin rijijieein

nihacaanune jana, inara esenetaaichene jaun canacaanu coreenraniha ranojineein neeiche. Aihane jaun jiaonriha niique necohasitaain neeichene. Necohasitanaa coacuela-naala casiin neeichenete caohachae. ²¹Nii, rai nune esineneein nihacaanune saijieein jaonojineein nihacaanulune jaun techu nii amurijiriin inara que suujua acatena nainenereein baaso ichaquichene Cana Coaunera. ²²Aonacuche. Jataainte caohachaneje Cana Coaunera. Nete laen suujua letonohacha ichaa cachane abaantaene. Nitohaneein naitoonjoa esenetaauruhi casetecaa natiinte inara raain nelu. Nete laen inara belaiha inara raain nihalune rijijieein ichaohichene caohachae, inara netonai sauhin jaonojineein neeichene coataa. ²³Jorionichaanune netonaite, esenetaenihacaanune jianein inae nacoauneein esenetaacaanune, jelaiha nune que tenojinerichaanuhi, niicha ichana nainei ichaain, jelaiha canacaanu temurichaa in Cana Coaunerane jaun. ²⁴Coaracuche nachuhinti inara Jorionelanaala neiniquichene, limoon uune rijijieein neeichene saijieein temunojineein neeiche, nii toroonjoan uune esine neein neinichaanune coreenraniha tenojineein ne. Nii jaun techu Jorionichaanune inara amurijiriin nacoauneein jelaiha nii rai nujua esine que teein temunojineein nenea nainerichaanuhi.

**Satononiha ichoteratenojineein
neeururichaa in Israelitacurune**

²⁵Canejeraauru, Cana Coauneracha ichaneni asinojineein nenea coitucuhichenena jereen, nabana cha coitucuera niha nocoetiin neeichene coataa. Israelitacurute baaso ichacuruhane jaun, Cana Coaunera que nejeratenaneein jaoleneein neeurelu, satiin Israelitanelanaala nenacaauru netonai

ranojineein neeuruhane que tiaaojoaain. ²⁶Inae satiin ranojineein neeuruha Israelitanelanaala nenacaaurune janate, satiin ichoteratenojoiniha cuurureein Israelitacuru. Cana Coaunera Quiricha cuhane:

“Sioon jelai cajete ureein jianacoon cacha mitaeranu. Baaso ichajeein niha Jacobone cajete, nii baaso rocoreein caje.

²⁷Nitohaneinne acaauru aina caitoonjoan canuhacha ichaneni ichareeuni, inae acaauru osa caje jianacoon tenajaanune bana,”

naain nii coina ne laenanohineein.

²⁸Nete beratenojoi niha ichoteratenojineein neeururichaa in cachaaurune aina cuaain, Cana Coaunera que nejeratenaneein neeure Jorioocuru, inara ichoaichaniha coitucunaa nainequichene teranu que. Nete enanetojoein cairichaaajoaain acaauru coarae Cana Coaunera, acaauru foerateracuru janijiin raalune jaun.

²⁹Coatiha cana rai niicha teeni ruluhin nihei Cana Coaunera. Niheichu janijiin niicha raauri que jaoleconaa nainihei.

³⁰Jauriaalute inara netonai Cana Coaunera ere esenetaain tonoraelanaala neeichelu. Nete nere tonorana jerecureniha Jorioocurune jaun, inae enene cairichaaajoaain inara coarae Cana Coaunera. ³¹Nii jauriaalu nere esenetaain tonoraelanaala neeichelune rijijieeinte, enene nere esenetaain tonoraelanaala neeure Jorioocuru, nechu cairichaaajoaain inara coaraain nihalune rijijieein, ena cairichaaajoaain acaauru netonai coaraa Cana Coaunerane coina. ³²Cana Coaunerate nitohaneein ita rijijieein nere tonoraeniha cachane coina ichae, ita rijijieein jiniquiin cairichaaajoaain cacha coaraain nihane coina.

³³Jataainte banejelanaala caohacha icharaneein, itolere ichara neein, cha

coitucueraneein ne Cana Coaunera. Coatiha nihei chuni, niicha coacui aina niicha ichaneni coitucuhin beranu. ³⁴Nii jaun, “Cha Cana Coaunera suujua coitucue. Cha sujuatenaa nainere. ³⁵Cha rai cha teein nelu rai cainaa in nihane coina,” ³⁶Itolere te Cana Coaunera caje unaa neein ne, niicha coaanano-joinnein nihane jaun. Nii jaunte sati in itolere raaneein neeure.

Itolere bana coraenohineein neeine Cana Coaunera. Nitohanemiin.

Cana Coaunera que banijiaaneein nena ichaonaa

12 ¹Canejeraauru inara raine aitoon. Jataain inara belaitoha Cana Coaunerane jaun, inara raajenihane rai inara ichao teeuche jelai teein que banijiaaneein, rautaa Cana Coaunerane rijijieein. Niite laen jataain Cana Coauneraacha jereineein, rai caohacha neein ichariquicheein. ²Jiaonriha suujua cuhane coacuhin ichaauruha Cana Coaunera coitucuhichurune rijijieein, inae nenacaen coacuhin acaauru rijijieein ichaohichene. Nitohaneein ichaonaa coacuelanaala, inara suujua coreein ichaaochete, inara ichao coreein ichaohin, Cana Coaunera jerenohineein, “Naaonjoainte caohachae. Naaonjoaite rautae Cana Coaunera. Caate esinae rauhijiriin caohacha ne,” naain coacuhin, caohacha nejesina coitucuhin ichajeein ichaohiche.

³Jataain cana belaitoha Cana Coaunerane jaun, canu cocoainain caletoaain beratihane jaunna sati in inara rai aitoon, nabana leeochoaauru amurijiriin nena coacuhin niha chunine coataa. Aihane jaun jiaonriha esenetaaichene coreniha inara rai Cana Coauneraacha tei rerohin, cha coacuhin ichana jereein neeichene. ⁴Charijieein

teeinti cana ichao rai nelatihane coina araai lauriin nihacoae cana jaberoco que cana nerurujuana jaan. ⁵Nii rijijieein techu arajii Jesocurisito esenetaeranichaachene, ita ichao que ichaohin Jesocurisito aina cuaain leinjiin que jaberocoanaa rijijieein ita jaberoco que jaberocohin nihacache.

⁶Nitohaneeinte le cachanichaachene rai aca jerihane rijijieein tenaa jerihane jaancuru rai, lauri lauri canaacha ichaneni ichana nainena jaanu teein ne Cana Coaunera. Aihane jaun, rai nere beraneein cana letoaa Cana Coaunerane esenetaacachene rijijieein coitucuhin ichacaachenete ne. ⁷Leeochaauru coroatajanera neein nihachene coina, cana teein niha Cana Coaunerane, jerecuruhane rijijieein acaauru coroatajanichaachenete ne. Jana chunocoha, cacha relaeraneein nihane coina aca tiha Cana Coaunerane, leeocho ichana coacuelanaala acaacha ichamiin. ⁸Jerichanejeein chu, chunocoha cacha suujua anihaoeranein nihane coina tenojoinihane cacha suujua anihaoeranein neeine leeocho ichana coacuelanaala. Chunocoha cha teein niha leeochoaauru raine, chunaelanaala teeine. Jana chunocoha cacha letoaeranein nihane, coujuriu rai namihaneenein nihane coitucuhin ichamiin. Cairicheihuru rai cha teeichene, tonajelanaala rachoojoeein teeuche.

Naaonjoaainte caohachae ichaoha Jesocurisito ranojoinnein nenaane

⁹Ita que asilanaala jiniiquiin ita suujua rijijieein ita belaa in neein, itolere baaso ichana coacuelanaala caohacha nejesinaacha ichacuche. ¹⁰Jesocurisito aina cuaain ita nejeraneein neeichene coitucuhin, jiniiquiin ita belaa in ita suujua rijijieein coacuhin, itaque inara suujua acatein ichaaoche.

¹¹Nelararajiaain coiintelanaala corajeein inara suujua aina cuaritaain Cana Coaunera jerenohin ichacuche.

¹²Rachoojoein neeuche nii inaraacha cohajei coreniha. Chaen laraajiin neein necairichanaa abaantaain itolere bana Cana Coaunera bajaababajeein ichaaaoche.

¹³Cha lateein neeuruha Cana Coaunera cachaneein nenacaaurune, inara raajenihane cha latera rijijieein acaauru coroatajanecuche. Inara rene turuhin niha cachane, raotojoein cotijiaain raauche.

¹⁴Inara rohecaeraauru rai caohacha ichacuche. Jiaonriha, “Coaraain nainamiin,” naain acaauru que ereeichene.

¹⁵Rachoojoenacaauru aina rachoojoein, inaderaain chananacaauru aina inaderaain chanaauche.

¹⁶Ita rijijieein coacuhin ichaaaoche. Jiaonriha chuni amurijiriin nena coacuhin neeichene. Cairichaaerinoinjeein ichaonacaauru rijijieein ichaaaoche. Jiaonriha leeochoaauru amurijiriin cha coitucueraneein nena coaauquichene.

¹⁷Jiaonriha chuni inara rai baaso ichaain nihane, inara netonai rai baaso ichana coacuhi nihache. Nitohanena coacuelanaala satiin notaracaa, caohacha nejesina ichajeein ichaaaoche. ¹⁸Atiin leeochoaauru aina jiniiquiin raotojoein acaauru cotainaa coacuelanaala ichaaaoche.

¹⁹Canejeraauru, jiaonriha inara cairichaera cairichanaa coacuhin neeichene, Cana Coaunera, baaso ichaeraauru ichanohin coitucuhin casetecarichaaaine jaun. Nii coinat rai Quiricha inoansi cuhane:

“Canune baaso icharaauru coitucuhin casetecaain, caohacha icharaauru coretereeunni,”

naain aite Cana Coaunera. ²⁰Aihane jaun iicha cotaairii mijitihane

coroaateeu. Jana cocoirihane acau que cocoaerateeu. Aihute nocoejeein aonamiin. ²¹Jiaonriha baaso nejesina coacuhin jeriha inara suujuane rijitojoein neeichene. Nitohaneein baaso ichaelanaala caohacha nejesina ichajeein baaso amuritooche.

13 ¹Satiin cocoainanohineein niha cocoainacaine jaun, satiin rai nere tonoraain aca jerihane rijijieein neeuche. Nihei chuni cocoainanacai, Cana Coaunera tenojoinelanaala nei. Satiin cocoainanacaihurite Cana Coaunera tenojoinnein cocoainanohineein neeure. ²Nii jaunte chunocoha cocoainanacai ere tonoraelanaala nei, Cana Coaunera jerenohin tonoraenihane jaun aicheein. Chaen techu caseteco coaracurureein, nii nere tonoraauru, ³caohacha icharaauru casetecaelanaala, baaso icharaauruhacha casetecaranein niha cocoainanacaine jaun. Aihane jaun ii casetecaa cocoainanacaine coasiinne, baaso ichana coacuelanaala caohachaaain neeute, esinae rauhijiriin caohachaaain neeine coaramiin cocoainanacaihuri, ⁴acaauru jeriha Cana Coaunerane rijijieein, ii rai caohacha ichacuruhane coina neeuruhane jaun. Nete laen baaso ichaain neeine, cocoainanacai coasiinne ne, esinae rauhijiriin baaso ichara casetecaane coina teein niha Cana Coaunerane jaun. ⁵Nii jaunte jeriha cocoainanacaine rijijieein nere tonoraain ichaohacachene caohachae. Coatiha cana casetecaane coasihacha nihei. Caohachaaain cana suujua coaraain ichaohacachene coinat aihacache. ⁶Nitohanihane jaunte cocoainanacaihuri rai coriqui teein neeiche, Cana Coaunera jerenohineein leinjiin rai namihaneocha ichajeein neeuruhane jaun.

⁷Le cachaaauru nainein, inara caje acaaruhacha raaeni teeuche. Niha chatohanei inaraacha coretenenine rai coretecuche. Niha chatohanei,

cobiereno rai inaraacha coreteneni *impoestone* coretecuche. Niha cacha inara suujua acatequichene jaaneeine que inara suujua acatecuche. Niha cacha inaraacha belainenine belaihuiche.

⁸Jiaonrihachu chuni que nerebeteen neeichene. Nete laen jiniiquiin ita belaaichene caohachae. Chunocoha namute cacha belaiin ichoaite, aitoa Cana Coaunera rai rauhine rijijieein, inae ichaohane jaun aicheein. ⁹Cana Coaunera rai rauhi cuhanete, “Jiaonriha ii sinijieranelanaala nenea ene aina ichaojeraquiin neeine. Jiaonrihachu sonajaain jaohine. Jiaonrihachu asijiauhine. Jiaonrihachu chamute cacha rucuhale, rai nirihuru, rai sinijera, naaonjoaaihunri jereein neeine,” naain ne laenanohiheein. Nete satiin nii naitoonjoan coitucuhin nihacachene coina: “Ii raajenihane ijabereeo belaaine rijitojoein chamute cacha belaihu,” naain ne laenanohineein.

¹⁰Aihane jaun namute cacha belaiin ichoi, coatiha nainihe baaso ichaa namute cacha raine. Nitohanein jiniiquiin ita belaiin nihacachenete, satiin aitoa nii rauhine rijijieein ichaohacachene jaun airichaacheein.

¹¹Satiin sininaa rijijieein ichaohacachene caje nocohin cana ichao coaraain coitucuhin ichaohacachene cojoanonaa que turuhane que nainacaachenete caohachae, inae jauriaanejeein cana rai beratenojoi nihane jana esenetaacachene bana amuritoheriin inae ichuunejeeonriha ichoteratenojoein nerichaacheeinne jaun. ¹²Inae satonohe-lalajiha caa nocohenaanau ichaonaa rijijieein ichaohacachene jaan janonaa. Inae turuhelalajiha nii ena nenea janonaa canaacha cohajeine jaun, nocohenaanau nenea rijijieein baasohacha ichajein ichaohacachene

jianein coujurihu Cana Coaunera cachanein nenea tocohaneein nihacachene coarateein nihacachenete caohachae. Charijieein teeinti letona jatoraain ne sondaro, rai curuaanaa aitoonjoan ichaane coina. Nii rijijieein techu cana netonai jatoroaain nihacache, Cana Coaunera aitoonjoan ichacaache chuni que asilanaala satiin notaracaene coina. ¹³Aihane jaun caohacha nejesina ichacaachene coaracuruha cachaaurune coina, nainihaacache joaenreein ene jereein, ajetoritiin enaacha joaenreein cha ichaain, niheichu canamute cacha cotaairiin coaraain, canamute cacha que necolaain, naaonjoaain nenea nainihaacache. ¹⁴Aihane jaun nitohanein nenea coacuelanaala, coujuriu Cana Curuaanaa Jesocurisito cachanein neeichene coarateein laraajiin neeuche, joaereen cacha rijijieein inara suujua letono tonoraela-naala.

Jiaonriha inara nejera ichao que ereeichene.

14 ¹Inara rene turuhin niha cana nejera canaacha esenetai aina ijilanaala nenaane, rai tonaain erenaa coacuelanaala raotojoein raauche. ²Coaracuche nachuhinti tabaauru itolere lenone que ita rijijieein lenoneein neeuruhane. Jana tabaauru ijilanaala nenea, iniho quilanaala jasisichuruhacha que lenoneeine. ³Aihane jaun, itolere lenone que lenonein nenacaauru, nainihe nii itolere lenone que lenonena nainelanaala nenacaauru que ereein neeuruhane. Jerichanejeeinchu nainihe, nii itolere lenone que lenonein nenea que erenaa nainihe nii itolere lenone que lenonelanaala nenea, Cana Coaunera acaentonai raain nihalune

jaun. ⁴Aihane jaun chaneeina neei ii, leechoa rai niicha latei tera que baaso ichaa been que ereein neeine caina. Nii acaauru letoaeraneein nenea Cana Coauneraachate baaso ichaain aihurenihane, caohacha ichaa aihuruhane coitucureein. Nete itolereenein caohachaain raotojoeein neeureein, Cana Curuaanaa raotojoein neeuruhane caina icharanein nihane jaun.

⁵Niha coaiteen tabaauru, jataain leechoaauru janonaa amuritoheriin nelateinein lejanohane coaaraauru. Jana tabaaurute satiin janonaa ita rijijieein nelatihane que aitocure. Nii jaunte lecachanichaachene, canaacha esenetai coitucuhin esenetaacachene caohachae. ⁶Leeochaauru janonaa bana amuritoheriin le janonaa coaraain, bana Cana Coaunera coroaena jerihane, nii janonaa bana coroaemiin. Jana Cana Coaunera rai caohacha ichaa itolere lenone que lenonein nenea jerihane, itolere lenone que lenonein Cana Coaunera coroaemiin. Jerichanejeeinchu Cana Coaunera rai caohacha ichaa itolere lenonecuru que lenonena nainiheichuru, quilanaala neein Cana Coaunera coroaemiin.

⁷Coatiha cana jerichaachene jaun ichaohin, ohin, naaonjoaain nihaacache. ⁸Nii rijijieein techu ohin, ichaohin, naaonjoaain nihacachene nihanatiin Cana Coaunera rainnein nihacache. ⁹Nii cinate ohin, o caje ichanaain, naaonjoaelu Jesocurisito, ichaonacaauru, onacaauru, naaonjoainunri Curuaanaanein nihane caina.

¹⁰Chanuna jana chaen nitohanihane saijieein, ii nejera ichao que ereein rai necoeje chanuhin neei, Cana Coaunera acatiha satiin tururichaachein aca canaacha ichai coitucuhin rucuherichaaaine saijieein. ¹¹Nitohanerichaaaine quete:

“Canu ichao coreniha esinae rauhijiriin airichaaanne quene aitoreeunni.

Satiin cachaaurute canu acatiha neseonriaain canu nichaanune coitucuhin Cana Coaunera coroaecurureein,”

naa Cana Curuaanaane ne laenanohineein Cana Coaunera Quiricha Inoaensi cuhane ne. ¹²Nitohaneinte le cachanichaachene, cana raajenihane canaacha ichai berichaachein Cana Coaunera rai.

Jiaonriha inara nejera ichao lacuroaaichene.

¹³Aihane jaun inae nainihaacache cana nejeranein nenacaauru que baasoneein ereein, chatohanei ichaain, naaonjoaain nenea nainihaacache. Chatohanei ichana coacuelanaala neeichenete caohachae, nabana esenetaa cana nejerane lacuroaaichene esenetaane jianihane coataa.

¹⁴Canune esinae rauhijiriin Jesocurisito esenetaeranein aitoon. Nihei chuni lenone, calanineein quichaenihane caina coaunanajoi. Nete lenone tabaauru, leechoaauru cachaauru rai lenonenein nene. ¹⁵Niheichu nainiheei quinaa inaelanaala nenea ii nejera notaracae rai baaso ichara tocohannein quine. Ii lenoneecha coreniha nitajeein niha ii nejera, coreniha netonai ohin nihalu Jesocurisitone saijieeine coataa. Nitohanein neeine coatiha chamute cacha belaaaine coaratiha ariiheeini. ¹⁶Aihane jaun itolere lenone que lenonena nainein neeichene jaan aina cuain nainiheiche baasonein inara que ereein neeuruha cachaaurune jaanu ichaain neeichene. ¹⁷Jeriha Cana Coaunerane rijijieein rai Cojoanona que ichaonaa jerichaachene, coatiha joanreein lenone que lenonein nihacane latihei. Nete laen esinae rauhijiriin baaso ichaelanaala rai Suujue

aina cuaain rachoojoein ichaohin,
raotojoein nihacachene caohachae.

¹⁸Nitohaneein ichaohin Jesocurisitohacha
jerei ichaa cachanete laen rautatiin coarae
Cana Coaunera. Cachaauru nihanatiinte
esinae rauhijiriin caohacha ichaane
coaracurureein.

¹⁹Aihane jaun, atiin ita aina raotojoein
ichaohin nihacachene jaanuhacha ichacaa-
chenete caohachae. Nii banate laen esinae
rauhijiriin, jiniiquiin ita coroatajanein,
jeriha Cana Coaunera Suujuene rijijiein
nerichaacheein. ²⁰Nainihei lenoneecha
coreniha Cana Coaunera ichanohin itajeein
nihacachene. Esinae rauhijiriinte niqui,
satiin lenonecuru lenone caohachanein
neeu. Nete caohachaene que lenonela-
naala nenacaauru notaracae que
lenoneein acaauru suujua lacuroaera
tocohanein nihacachene. ²¹Nii jaunte
caohachaene, iniho leochaauru
quinojoinelanaala nena quii, bino cohin,
naaonjoaain nihacachene. Niheichu
leochaauru suujua lacuroaera
tocohanein nainihei joanreein
chachanaa nainihaacache. ²²Aihane jaun ii
joareen lenone que lenoneeine, Cana
Coaunera notaracaaecha que lenoneeu.
Rachoojoein neeine suujua cuhane
nocoatelanaala joanreen lenone que
lenoneein nena. ²³Nete laen inae
raotojoein quinaa naihenihane
coituhane saijieein que lenoneein nei, aca
nii ujuaihonein ne, niicha quinelanaala
nenaaniane coitucuhane saijieein quihane
jaun. Nii jaunte inae canaacha ichana
nainihei ichacaa raotojoein coitucuhane
saijieeine, osa que nesaruha aihaca.

**Ii rainuhacha que caohacha ichana
coacuelaanaala chamute cache rai
caohacha ichaau.**

15 ¹Inae cana, jeriha Jesocurisitone
rijijiein laraajiin neinichaa-
chene, nii ena nunuhetein sacuhaje-

raauruhacha ichai que tonaain erenaa
nainihaacache. Atiin acaauruhacha
ichai rautanenihacachene nihanatiin
abaantaacachenete ne. ²Satiin canate,
canamute cachaauru rai caohachanu
que cha ichaain nihacachene caohachae,
caa canaacha esenetai aina iijieein
sacuhajeein ichaauruhane coina.

³Coaracuchenachuhinti Jesocurisito
netonai, aca jerihane rijijiein nena
nainenihane jaun: “Ti necoeje chanuure-
rauru corenranihane canu caseteco
coaaraaun,” naain que aitiin laenanohi-
nihane nainaal, rai suujua letono
rijijiein nena coacuelanaalane. ⁴Satiin
Quiricha Inoaensi cuhane
laenanohineein nenaate, cana sujuate-
raanu que laenanohineein nelu, itolere
bana jianelanaala, cairichaaajoaain
cana coaraane aina cuaain canaacha
cohajei ranaa nainichaachene coina.
⁵Nii Cana Coaunera itolere bana
cairichaaajoaain cana coara, inara
coroatajanemiin. Cana relaal
Jesocurisitone rijijiein ⁶jiniiquiin ita
belaain rachoojoein Cana Coaunera
corojeein ichaoche, jeriha Cana
Coaunera Cana Curuaanaa Jesocurisito
Inacanein nenaane rijijiein neeichene
coina.

**Jorioniheichuru rai benojoiniha
Jesocurisitone que erenaa**

⁷Aihane jaun Cana Coaunera rai
caohachanu que inara raain nihalu
Jesocurisitone rijijiein, inara netonai
jiniiquiin raotojoein ita raain neeuche.
⁸Esinaena aitoreeunni inara rai. Inae
cana foeratera inoaensihuru rai,
nitohaneein ichaane coina aitosihalu
Cana Coaunerane nainaane coinete,
Jorioocuru nichaanune rai nelatihane
coina turuhin nelu Jesocurisito, caje
esinae rauhijiriin nohanelanaala tihane
coina, naitoonjoan ichaa Cana

Coaunerane coaracuruha cachaaaurune coina. ⁹Chaen techu Jorioniheichuru netonai, aca Cana Coauneranein nihane jaun, cairichaaajoaain acaauru netonai coaraane coitucuhin, Acanein nihane coroaecurichaaaine coitucuera-tihane coinane maajeein turuhin nelu. Nii ajinihate nitohanerichaaaine que:

“Nitohanei ichaaaine corenihane lauri lauri nenacaauru cachaaauru aina neein-

ineein neeine coroajeein nenate-reeunni,”

naain laenanohineein ne Quiricha Inoaensi cuhane. ¹⁰Quiricha Inoaensi cuhane techu coaiteen:

“Cana Coaunera cachanein nenacaauru aina jiniiquiin racho-jeeuche

lauri lauri nenacaauru cachaaauru,” naain ne laenanohineein. ¹¹Rai Quiricha Inoaensi cuhane techu coaiteen:

“Lauri lauri neiniquichene Cana Coaunera cachanein nenacaauru aina jiniiquiin Cana Coaunera coroaecuche,”

naain ne laenanohineein. ¹²Isaihasi netonai techu:

“Isaihasi caje nefoeratenaa-Israelitacuru curuaanaa neein nena-Rabiri cajete ocooreein leinjiin Curuaanaa, Israelitanelanaala nenacaaurune maajeein curuaanaa neein nihane acaacha que jaaequiin neeuruhane coina,”

naain laenaelu.

¹³Canaacha cohajei teraneein nena Cana Coaunera, Aca acanein nihane esenetaeraniquichene rai, raotojoein rachoojoein jiniiquiin neeichene jaanu tein, inara aina niicha ichana nainei ichaa rai Suujuene coina ichamiinte, leinjiin acaacha cohajeein neeiche.

¹⁴Canejeraauru, saain inara leeochoauru belaa in ichaohin, itolere coitucuhin, jiniinquin ita suujuatenaa coitucuhin ichaohichene coitucuhanu. ¹⁵⁻¹⁶Nena laen caa quiricha inara rai canuhacha laenai cuhane inara que asilanaala inara rai aitoon, nabana baitequichene chatothanei ichaquichene coataa. Nitohanein Jorioniheichuru rai caohacha ichaa Jesocurisitone beebjihanune cointe, canu rai caohacha ichaane coina canu raain nelu Cana Coaunera. Nii jaanne Cana Coaunera beratenojoi ichoterateno-joinnein neeururichaaanne beebjeeun. Nii canuhacha beebjei esenetaauru Jorioniheichurune, Cana Coaunera rai iniho mochih teeuruha saseredotecuru Jorioneei nenacaaurune rijijiein, Cana Coaunera rai, jeriha rai Suujuene rijijiein couluunojoinnein Jorionihe-churu tihanune coina.

¹⁷Coujuriu Jesocurisito letononein nena tocohaneein, Cana Coauneracha jerenohi ichaain nihanune jaanne raotojoeun. ¹⁸Nii jaanne Jorioniheichuru relaa in nihanune jeriha Cana Coaunerane rijijiein neeuru coina, canu relaa in nihalu Jesocurisitone jaan caje cuaain, leeochoaneein cuaain Jorioniheichuru relanaa coacueneen. Niine ichaun acaauru rai ereerejeein, acaauru aina neein canu ichao que acaauru notajaain, ¹⁹cojoelanaacojoai ichana nainichaaunne jaan aina cuaain, Cana Coaunera Suujue aina cuaain, naonjoaain. Nitohaneine cana ichoterateraneein niha Jesocurisitone beebjihanune nainaan jataain caohatiin, Jerosaleeun caje nunuheteen itolere sacutaain Iliria batane que tiaaajoaain. ²⁰Nitohaneine chabana turuureniha leeochoaurune jaanru cuhecujeein chabana aonaeraeniha Jesocurisito que erenaane jaanru

Jesocurisito beebejeeun, nabana leeochoaauru amihaneeeona jaaunru turuhin, acaauru amihaneero rohecaanune coataa. ²¹Nitohane ichana coacuelanaalane,

“Chabana que erenaa
aonaelanaala nenacaaaurute,
inae aca Acanihane coaracurureein.
Chabana aonaelaanaala nenacaaaurute,
aonaain coitucuha cuurureein,”

naain laenanohineein niha Cana Coaunera Quiricha cuhanena rijijieein ichaaun.

Romau cunaa coaauca Faborone

²²Jaiti nii ichajihanune jaaunne, araai saain inara coaraa unaa coaaucaaunne nihanatiin nainesineein. ²³Nene laen inae ena canu amihaneero nainaaun, nii canuhacha beebejei atane sacutaainchurune jaun, inae inara coaraa unaa jereein araai jaanacai baiha. ²⁴Nii jaunne Españau cuhanune ucuaetoha, cuujihataain inara rene bedaenereein, bajiianachuhinti aineein. Nene laen atiin, inae nainaa inara rene bedainichaaune baiha, jelai caje amuhanune coina canu coroatajaniquichene jereein. ²⁵Nene jaiti ena Jerosaleeun cureeunni, ecu nenacaauru coroatajaniha leeochoaauru cana nejeraauru taojjiai tihanu acaauru raine coina. ²⁶Masedoniau nenacaauru, Acaihau nenacaauru, naaonjoainurite suujua caje coaaneein, Jerosaleeun cairicheinejeein nenacaauru coroatajaniha letoaauruhane coina, niicha letoaenihunru taojjiaure. Nitohaneinte rai suujua caje coaaneein coacuhin, jataain caohacha ichacure. ²⁷Charijieein teeinti Jorionecurenihane saijieein, acaauru que Jesocurisito coitucuerateurelu, Jorioocuru Jesocurisito esenetaeranein nenacaauru, nii rijijieeinte Jorionihei-

churu netonai, Jesocurisito esenetaeranein nenacaauru Jorioocuru coroatajanecure, acaauruhacha sirii taojjiaain letoaaain. ²⁸Nii jaunne inae nii leeochoaauru coroatajaniha acaauruhacha taojjiai amaain tihanune baihane laen, Españau cureeunni. Nii ucuaetohane laen cuujihataain inara rene bedaenereein. ²⁹Inara rene bedaenichaaune, cana coroatajanerichaain jelai amuritoheriin Jesocurisitone coitucuhanu.

³⁰Inara raine aitoreeunicha canejeraauru. Atiin Jesocurisito aina cana belaiha cana rai Cana Coaunera Suujue tenojoi coreniha, caohachaaain cuha canu amihaneeeone coina, canu rai atiin Cana Coaunera bajaauchete, ³¹canu que chachana nainecureneeine Jodea nenacaauru Cana Coaunera coitucuhichuru. Chaen Jerosaleen turuhanune raotojoein canu ranaa nainecuruha ecu nenacaauru cana nejeraaunne coina. ³²Jeriha Cana Coauneranena inara rene turuhin bedaenereein, inara coaraain rachoojoein ecu inara aina neein nebetacaaunne coina. ³³Raotojoein nihacachene teranein nena Cana Coaunera, inara coroatajanemiim. Nitohanemiin.

Arajii cachaauru coaauca Faboro.

16 ¹Jesocurisito rai iclesia neein nenacaauruhacha latei que acaauru coroatajaneranein Cencrea nenaalu- cana nejeranein ene neein nena- Febe quene inara rai aitoreeunni, ²coujurihu Jesocurisito esenetaeranein nena tocuhanein, inara rene turuhane raotojoein Jesocurisito coreniha raain, satiin niicha latei que coroatajanequichene coina. Acate leeochoaauru coroatajanein canune maajeein coroatajanelu. ³Canu rai Jesocurisito tenojoi amihanena que canu coroatajanera

neen nenacaurulu- Aquila, Firisila, naonjoainuri coaucaanne beeuche acauru rai.

⁴Acaurute canu coreniha nichao itajerateeuruhane rai neeurelu, canu sohin canu jaonaa jerecuruhane bana. Nii jaun coatihá canuhacha acauru coauhaaun, satiín Jesocurisito rai iclesianeein nenacauru- Jorioniheichurute acauru coreniha Cana Coanera bajanajaocure.

⁵Jerichanetojoeinchu Aquila, Firisila, naonjoainunri loreri asaae netaojianacauru canejeraauru coaucaanne beeuche acauru rai. Jataain canuhacha belaaí- Efeneto coaucaanne beeuche. Acate jauriaanejeein Asia batane que Jesocurisito esenetaera neen nelu.

⁶Taolu carajaan inara jana neen, inara coroatajaneraneen nena Mariha netonai coaucaanne beeuche.

⁷Chaen canu araichuru canu aina jiniiquín caresero cuhane nenacaurulu- Andronico, Joniasi, naonjoainuri rai acauru coaucaanne beeuche. Acaurute afosotooru que caohacha cachanecuruhane coarateeín, canu ajiniha Jesocurisito esenetaeraneen neeurelu.

⁸Jesocurisito coreniha jataain canuhacha belaineen nena- Ampliato rai coaucaanne beeuche.

⁹Chaen canu rai Jesocurisito tenojoi amihanenaa que canu coroatajaneraneen nena- Orobano, canuhacha belaaí Estaquis, naonjoainunri coaucaanne beeuche acauru rai.

¹⁰Jesocurisito esenetaeraneen nihane jaun, mainajeein coujunojoeineen nenaalu- Apeles netonai coacuhin, Aristobolo aina rai naraichuru coaucaanne beeuche acauru rai.

¹¹Chaen canu araai Erodion, nii baiha Narsiso aina nejeraauru Jesocurisito esenetaeraneen nenacauru,

naonjoainuri coaucaanne beeuche acauru rai.

¹²Jerichanejeeinchu Jesocurisito icharatenohi icharaneen nenacauru- Tirifena, chaen Tirifosa, naonjoainuri rai acauru coaucaanne beeuche.

Chaen cana nejera, Jesocurisito coreniha- cana baineen nena- Persidanii mainajeein Jesocurisito tenojoi amihanenaa icharaneen nenaalu rai netonai coaucaanne beeuche.

¹³Rofo rai netonai coaucaanne beeuche. Acate leeochoauru amuritoheriin Jesocurisito esenetaeraneen nihane coarate.

Chaen rai nebate canu neba rijijieein cacoelaichaneen nelu.

¹⁴Chaen Asiincrito, Fleconte, Eremesi, Patrobas, Eremasi naonjoainuri, chaen acauru aina nenacauru canejeraauru netonai rai acauru coaucaanne beeuche.

¹⁵Chaen Filologo, Jolia, Nereo aina rai bai Olimpias, naonjoainunri rai acauru coaucaanne been, canaacha esenetai coreniha canejeraauru rai netonai acauru coaucaanne beeuche.

¹⁶Jiniiquín raotojoein ita rai ereein neeuche, ita nejeraneen nena rijijieein. Satiín Jesocurisito esenetaain rai cachaneen nenacauru netonainte inara coaacuruhane berateure inara rai.

¹⁷Inara canejera neeichene raine aitoreeunni, atiín nii jelai leeochoauru lerueraneen- inara amihaneoo lacuroeraneen nenacauru coaraín, acauru que nainaín ichaohichene coina. Nitohanei icharate relanojoeineen neeichelune jaan ichaquichene caohateraneen aicheen. Aihane jaun jiaonriha acauru rohan neeichene.

¹⁸Jesocurisitohacha jerei ichana coacuelanaalate nechú acauru jerecuruhane rijijieein- raihunhacha que chachaain

neecure. Chaentechu enaacha cacha coritana inatiin aihuruhane jaun, acaauru coitucuelanaala nenea cacha coritacure enaacha.

¹⁹Satiinte Jesocurisitohacha jerei tonoraain ichaohichene coitucuure. Nii jaunne jataain rachoojoeun inara coreniha. Aihane jaun baaso ichana coacuelanaala, itolere coitucueraneein neeichene coarateein caohacha nejesina ichacuche. ²⁰Aihate inara tijia asaae jaoleneein niha nii baaso icharatera moconajaerane coina ichamiin raotojoein nihacachene teraneein nenea Cana Coaunera. Inara coroatajanemiin Cana Curuaanaa Jesocurisito.

²¹Canu amihaneeo que cacorataanera-neein nenea- Timoteeo netonaite inara coacue. Chaen canu araaichuru- Locio, Jasoon, Sosipater, naaonjoaihunri.

²²Canu caa Faboroacha laenaeratei quiricha laenara- Tersio nichaaunena canuhetonai cana Curuaanaa coreniha inara coacuun.

²³Chaen caa nihanune jaan- loreri erora Caiho netonaite inara coacue. Acate rai loreri tee, satiin iclesianeein nenacaauru- turunacaauru nasaee netaojiaauruhane coina. Chaen caa nihacaunune jaan nese cocoaichacuru rai coriqui beraichaneein nenea- Erasto

netonaite inara coacue. Chaen cana nejera Coarto netonaite inara coacue.

²⁴Cana Curuaanaa Jesocurisito, satiin inara coroatajanemiin. Nitohaneeine.

Raotojoein rachoojoein Cana Coaunera coroaecuche.

²⁵Cana ichoterateraneein niha Jesocurisitone que inara relanaanune rijijieein, leenjiin Acaacha jerihane rijijieein neeichene coina icharaneein nenea Cana Coaunera coroaecuche. Nii inara relaanulune jaante, chuni que coitucueratelanaala sirihane caje, cana que coitucuerate Cana Coaunera. Acate asinojoeinein sirilu, jaiti cana rai chauratane coaunaenihane ajiniha caje coauneein Cana Coaunera. ²⁶Nete laen, inae enene cana que coitucuerate nere bera inoaensihuru- *profetacuru* que, aca jerihane rijijieein beei laenaeratihalu Cana Coaunera chabana satonoelanaala nenaane rijijieein. Nii niicha ichaneni asinojoeinein nenaate, satiin lauri lauri nenacaauru cachaauru que coitucuerate Cana Coaunera, esenetaain tonoraain neeuruhane coina.

²⁷Leinjiin itolere coitucuhin nenea Cana Coaunera necaohacha coitucuhin coaracurumiin chabana satonoelanaala rai Calaoi Jesocurisito aina cuaain satiin cachaauru. Nitohanemiin.